DEPARTAMENTO DE ECONOMÍA
IES DO CASTRO

PROGRAMACIÓN

CURSO 2022-2023

Índice

Asignación de materias curso 2022-2023 3

ECONOMÍA – 4º ESO 4

ECONOMÍA – 1º Bach 15

ECONOMÍA DA EMPRESA – 2º Bach 27

FUNDAMENTOS DE ADMINISTRACIÓN E XESTIÓN - 2º Bach. 40

Asignación de materias curso 2022-2023

Asignación de materias:	
Economía – 4º ESO	Marcos Rodríguez Castro
Economía – 1º Bach.	
Economía de la Empresa – 2º Bach.	
Fundamentos de Ad. e Xestión – 2º Bach.	María Mónica Álvarez Azevedo

ECONOMÍA – 4º ESO

Programación didáctica 2022-2023

1. INTRODUCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

A formación en economía faise necesaria nun contexto globalizado, no que as relacións entre os axentes económicos e sociais son cada día máis complexas.

A consideración do comportamento económico das persoas na procura da satisfacción das súas necesidades, así como da produción e da organización dos bens e os servizos necesarios, e da distribución dos recursos escasos facilitan a compresión da realidade social.

Calquera persoa necesita coñecer as regras básicas que explican os acontecementos económicos e a linguaxe específica utilizada por economistas e medios de comunicación para analizar eses feitos. O estudo da economía axuda a percibir e a coñecer o mundo, e posibilita analizar e afondar nas relacións humanas, facilita a comprensión dos conceptos utilizados habitualmente na análise económica e empresarial, serve para potenciar destrezas de razoamento, abstracción e interrelación, e proporciona ferramentas para examinar de xeito crítico a sociedade. E contribúe tamén a desenvolver a curiosidade intelectual, a capacidade analítica, o rigor e a amplitude de perspectivas á hora de indagar no coñecemento de variables como o crecemento, a pobreza, a educación, a saúde, a riqueza, o ambiente, etc. Proporciona importantes coñecementos matemáticos e estatísticos, habilidades de comunicación oral e escrita para explicar e transmitir ideas e conclusións, con argumentos e evidencias empíricas, sentido da ética e respecto polo ser humano, así como unha intensa capacidade de traballo, tanto individual como en equipo.

O enfoque empregado pola economía na resolución dos problemas sociais distínguea das restantes ciencias sociais. A materia de 4º de ESO distribúese en seis bloques que permiten o estudo da economía como ciencia e do papel dos axentes económicos. No bloque 1 ("Ideas económicas básicas") recóllense aspectos relativos aos principios económicos, á terminoloxía propia e á metodoloxía da ciencia económica. No bloque 2 ("Economía e empresa") analízase o papel e o funcionamento do/da axente de empresas na economía. O seguinte bloque ("Economía persoal") está dedicado ao estudo da transcendencia das decisións económicas na vida das persoas. O cuarto bloque ("Economía e ingresos e gastos do Estado") repasa o papel estatal no funcionamento económico a través da análise dos seus ingresos e gastos. No quinto bloque ("Economía e tipos de xuro, inflación e desemprego") repásanse os aspectos máis salientables da economía financeira e a súa repercusión na actividade económica e o nivel de emprego. E para rematar, o bloque de "Economía internacional" fai un breve repaso do funcionamento do sector exterior da economía con especial fincapé nas repercusións da integración económica e a globalización.

A grande transcendencia social da economía queda reflectida na súa contribución ao fomento da mellora na calidade de vida, ao progreso e ao benestar social. Os coñecementos económicos teñen cada día mías valor, pola importancia de contar cunha cidadanía formada e pola relevancia dunha boa administración dos recursos públicos.

O estudo da economía proporciona, xunto coa formación técnica, competencias lingüísticas e de comunicación, matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía, sociais e cívicas, así como sentido da iniciativa e espírito emprendedor.

2. OBXECTIVOS, CONTIDOS, CRITERIOS DE AVALIACIÓN, ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE E COMPETENCIAS CLAVE

2.1. Obxectivos

Os obxectivos da educación secundaria obligatoria veñen recollidos no artigo 10 do Decreto 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia:

> A educación secundaria obrigatoria contribuirá a desenvolver nos alumnos e nas alumnas as capacidades que lles permitan:
>
> a) Exercer a cidadanía democrática, desde unha perspectiva global, e adquirir unha conciencia cívica responsable, inspirada polos valores da Constitución española e do Estatuto de autonomía de Galicia, así como polos dereitos humanos, que fomente a corresponsabilidade na construcción dunha sociedade xusta e equitativa e favoreza a sustentabilidade.
> b) Asumir responsablemente os seus deberes, coñecer e exercer os seus dereitos no respecto ás demais persoas, practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e os grupos, exercitarse no diálogo, afianzando os dereitos humanos e a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, como valores comúns dunha sociedade plural, e prepararse para o exercicio da cidadanía democrática.
> c) Desenvolver e consolidar hábitos de disciplina, estudo e traballo individual e en equipo, como condición necesaria para unha realización eficaz das tarefas da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
> d) Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller.
> e) Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como rexeitar a violencia, os prexuízos de calquera tipo e os comportamentos sexistas, e resolver pacificamente os conflitos.
> f) Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información, para adquirir novos coñecementos con sentido crítico. Adquirir unha preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a comunicación.
> g) Concibir o coñecemento científico como un saber integrado, que se estrutura en materias, así como coñecer e aplicar os métodos para identificar os problemas en diversos campos do coñecemento e da experiencia.
> h) Desenvolver o espírito emprendedor e a confianza en si mesmo, a participación, o sentido crítico, a iniciativa persoal e a capacidade para aprender a aprender, planificar, tomar decisións e asumir responsabilidades.
> i) Comprender e expresar con corrección, oralmente e por escrito, na lingua galega e na lingua castelá, textos e mensaxes complexas, e iniciarse no coñecemento, na lectura e no estudo da literatura.
> j) Comprender e expresarse nunha ou máis linguas estranxeiras de maneira apropiada.
> k) Coñecer, valorar e respectar os aspectos básicos da cultura e da historia propias e das outras persoas, así como o patrimonio artístico e cultural. Coñecer mulleres e homes que realizaran achegas importantes á cultura e á sociedade galega, ou a outras culturas do mundo.
> l) Coñecer e aceptar o funcionamento do propio corpo e o das outras persoas, respectar as diferenzas, afianzar os hábitos de coidado e saúde corporais, e incorporar a educación física e a práctica do deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social. Coñecer e valorar a dimensión humana da sexualidade en toda a súa diversidade. Valorar criticamente os hábitos sociais relacionados coa saúde, o consumo, o coidado dos seres vivos e o medio ambiente, contribuíndo á súa conservación e á súa mellora.
> m) Apreciar a creación artística e comprender a linguaxe das manifestacións artísticas, utilizando diversos medios de expresión e representación.
> n) Coñecer e valorar os aspectos básicos do patrimonio lingüístico, cultural, histórico e artístico de Galicia, participar na súa conservación e na súa mellora, e respectar a diversidade lingüística e cultural como dereito dos pobos e das persoas, desenvolvendo actitudes de interese e respecto cara ao exercicio deste dereito.
> o) Coñecer e valorar a importancia do uso da lingua galega como elemento fundamental para o mantemento da identidade de Galicia, e como medio de relación interpersoal e

expresión de riqueza cultural nun contexto plurilingüe, que permite a comunicación con outras

2.2. Elementos curriculares básicos

Nos anexos do mesmo decreto aparecen recollidas as ligazóns entre os elementos curriculares:

	Economía. 4º de ESO			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	Bloque 1. Ideas económicas básicas			
▪ a ▪ d ▪ f	▪ B1.1. Economía como ciencia: actividade económica e sociedade. ▪ B1.2. Principios na toma de decisións económicas. ▪ B1.3. Escaseza, elección e asignación de recursos. Custo de oportunidade.	▪ B1.1. Explicar a economía como ciencia social e valorar o impacto permanente das decisións económicas na vida das persoas.	▪ ECB1.1.1. Recoñece a escaseza de recursos e a necesidade de elixir e tomar decisións como as claves dos problemas básicos de calquera economía, e comprende que todas as eleccións supoñen renunciar a outras alternativas e que todas as decisións teñen consecuencias.	▪ CCL ▪ CSC
			▪ ECB1.1.2. Distingue formas de analizar e resolver problemas económicos, e identifica as súas vantaxes, os seus inconvenientes e as súas limitacións.	▪ CAA ▪ CD
▪ f ▪ h ▪ o	▪ B1.4. O método na economía: modelos económicos. ▪ B1.5. Fronteira de posibilidades de produción.	▪ B1.2. Identificar a terminoloxía económica básica e o uso dos modelos económicos, e familiarizarse con eles.	▪ ECB1.2.1. Comprende e utiliza correctamente termos da área da economía.	▪ CCL
			▪ ECB1.2.2. Diferencia entre economía positiva e economía normativa.	▪ CAA ▪ CSC
			▪ ECB1.2.3. Representa e analiza graficamente o custo de oportunidade mediante a fronteira de posibilidades de produción.	▪ CD ▪ CMCCT
▪ a ▪ f	▪ B1.6. As relacións económicas básicas e a súa representación.	▪ B1.3. Tomar conciencia dos principios da economía para aplicar nas relacións económicas básicas cos condicionantes de recursos e as necesidades.	▪ ECB1.3.1. Representa as relacións que se establecen entre as economías domésticas e as empresas.	▪ CMCCT ▪ CSC
			▪ ECB1.3.2. Aplica razoamentos básicos para interpretar problemas económicos provenientes das relacións económicas do seu contorno.	▪ CMCCT ▪ CSC
	Bloque 2. Economía e empresa			
▪ a ▪ b ▪ e ▪ m	▪ B2.1. A empresa e o/a empresario/a. ▪ B2.2. Elementos, funcións e obxectivos da empresa. ▪ B2.3. Clases de empresas. ▪ B2.4. Formas xurídicas da empresa.	▪ B2.1. Describir os tipos de empresas e as formas xurídicas das empresas, e relacionar con cada unha coas súas esixencias de capital e as responsabilidades legais dos/das propietarios/as e xestores/as, así como as interrelacións das empresas no seu contorno inmediato.	▪ ECB2.1.1. Distingue as formas xurídicas das empresas e relaciónaas coas esixencias de capital para a súa constitución e coas responsabilidades legais para cada tipo.	▪ CMCCT ▪ CSIEE
			▪ ECB2.1.2. Identifica e valora as formas xurídicas de empresas máis apropiadas en cada caso, en función das características concretas, aplicando o	▪ CAA ▪ CD

	Economía. 4º de ESO			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			razoamento sobre clasificación das empresas.	
			▪ ECB2.1.3. Distingue os tipos de empresas e de empresarios/as que actúan no seu ámbito, así como a forma de interactuar co seu contorno máis próximo e os efectos sociais e ambientais, positivos e negativos, que se observan.	▪ CSIEE ▪ CSC
▪ a ▪ f ▪ e	▪ B2.5. Proceso produtivo e factores produtivos. ▪ B2.6. Sectores da actividade económica.	▪ B2.2. Analizar as características principais do proceso produtivo.	▪ ECB2.2.1. Analiza os tipos de factores produtivos e as relacións entre produtividade, eficiencia e tecnoloxía.	▪ CMCCT ▪ CSC
			▪ ECB2.2.2. Identifica os sectores económicos, así como os seus retos e as súas oportunidades.	▪ CD ▪ CSC
▪ e ▪ f	▪ B2.7. Fontes de financiamento das empresas. Novas formas de financiamento.	▪ B2.3. Identificar as fontes de financiamento das empresas.	▪ ECB2.3.1. Explica as posibilidades de financiamento das empresas e diferencia o financiamento externo e o interno, a curto e a longo prazo, así como o custo de cada unha e as implicacións na marcha da empresa.	▪ CCL ▪ CD ▪ CMCCT
▪ e ▪ f	▪ B2.8. Ingresos e custos da empresa: clasificación. ▪ B2.9. Resultados da empresa.	▪ B2.4. Determinar, para un caso sinxelo, a estrutura de ingresos e custos dunha empresa, calculando o seu beneficio.	▪ ECB2.4.2. Distingue os ingresos e os custos dunha empresa, calcula o seu beneficio ou a súa perda, aplicando razoamentos matemáticos, e interpreta os resultados.	▪ CD ▪ CMCCT
▪ a ▪ e ▪ f	▪ B2.10. Obrigas fiscais das empresas.	▪ B2.5. Diferenciar os impostos que afectan as empresas e a importancia do cumprimento das obrigas fiscais.	▪ ECB2.5.1. Identifica as obrigas fiscais das empresas segundo a súa forma xurídica e as actividades, e sinala o funcionamento básico dos impostos e as principais diferenzas entre eles.	▪ CD ▪ CMCCT
			▪ ECB2.5.2. Valora a achega que para a riqueza nacional supón a carga impositiva que soportan as empresas.	▪ CSC
	Bloque 3. Economía persoal			
▪ d ▪ e ▪ f	▪ B3.1. Orzamento persoal. Control de ingresos e gastos. ▪ B3.2. Xestión do orzamento. Obxectivos e prioridades.	▪ B3.1. Realizar un orzamento persoal distinguindo entre os tipos de ingresos e gastos, e controlar o seu grao de cumprimento e as posibles necesidades de adaptación.	▪ ECB3.1.1. Elabora un orzamento ou plan financeiro persoal, identificando os ingresos e os gastos integrantes, e realiza o seu seguimento.	▪ CAA ▪ CD ▪ CMCCT
			▪ ECB3.1.2. Utiliza ferramentas informáticas na preparación e desenvolvemento dun orzamento ou plan financeiro personalizado.	▪ CAA ▪ CD ▪ CMCCT

	Economía. 4º de ESO			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			▪ ECB3.1.3 Manexa gráficos de análise que permiten comparar unha realidade personalizada coas previsións establecidas.	▪ CAA ▪ CD ▪ CMCCT
▪ a ▪ d ▪ m	▪ B3.3. Planificación económico-financeira: necesidades económicas nas etapas da vida.	▪ B3.2. Decidir con racionalidade ante as alternativas económicas da vida persoal, e relacionalas co benestar propio e social.	▪ ECB3.2.1. Comprende as necesidades de planificación e do manexo de asuntos financeiros ao longo da vida. Esa planificación vincúlase á previsión realizada en cada etapa, de acordo coas decisións tomadas e a marcha da actividade económica nacional.	▪ CAA ▪ CSIEE
▪ a ▪ f	▪ B3.4. Aforro e endebedamento. Os plans de pensións. ▪ B3.5. Risco e diversificación.	▪ B3.3. Expresar unha actitude positiva cara ao aforro, e empregar o aforro como medio para alcanzar diversos obxectivos.	▪ ECB3.3.1. Recoñece e explica a relevancia do aforro e do control do gasto.	▪ CAA ▪ CSC
			▪ ECB3.3.2. Analiza as vantaxes e inconvenientes do endebedamento, valorando o risco e seleccionando a decisión máis axeitada para cada momento.	▪ CAA ▪ CSC
▪ a ▪ b ▪ e ▪ f ▪ g	▪ B3.6. O diñeiro. ▪ B3.7. Contratos financeiros: contas e tarxetas de débito e crédito. ▪ B3.8. Relacións no mercado financeiro: información e negociación. ▪ B3.9. Implicacións dos contratos financeiros. Dereitos e responsabilidades dos/das consumidores/as no mercado financeiro.	▪ B3.4. Recoñecer o funcionamento básico do diñeiro e diferenciar os tipos de contas bancarias e de tarxetas emitidas como medios de pagamento, e valorar a oportunidade do seu uso con garantías e responsabilidade.	▪ ECB3.4.1. Comprende os termos fundamentais e describe o funcionamento das contas na operativa bancaria.	▪ CCL ▪ CMCCT
			▪ ECB3.4.2. Valora e comproba a necesidade de interpretar as cláusulas dos contratos bancarios para coñecer os dereitos e as obrigas que se derivan delas, así como a importancia de operar en condicións de seguridade cando se empregan procedementos telemáticos.	▪ CCL ▪ CAA ▪ CD
			▪ ECB3.4.3. Recoñece a capacidade de negociación coas entidades financeiras e analiza os procedementos de reclamación ante estas.	▪ CAA ▪ CD
			▪ ECB3.4.4. Identifica e explica as modalidades de tarxetas bancarias, así como os elementos e os procedementos que garanten a seguridade na súa operativa.	▪ CCL ▪ CD ▪ CMCCT
▪ e ▪ f ▪ g	▪ B3.10. O seguro como medio para a cobertura de riscos. Tipoloxía de seguros.	▪ B3.5. Coñecer o concepto de seguro e a súa finalidade.	▪ ECB3.5.1. Identifica, describe e clasifica os tipos de seguros segundo os riscos ou as situacións adversas nas etapas da vida.	▪ CAA ▪ CCL ▪ CMCCT
	Bloque 4. Economía e ingresos e gastos do Estado			
▪ a ▪ b ▪ e	▪ B4.1. Orzamentos públicos: ingresos e gastos do Estado.	▪ B4.1. Recoñecer e analizar a procedencia das principais fontes de ingresos e gastos do Estado, e interpretar gráficos onde se amose	▪ ECB4.1.1. Identifica as vías de onde proceden os ingresos do Estado, así como as principais áreas dos gastos do Estado, e comenta as súas relacións.	▪ CMCCT ▪ CSC

	Economía. 4º de ESO			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
▪ f ▪ g ▪ ñ		esa distribución.	▪ ECB4.1.2. Analiza e interpreta datos e gráficos de contido económico relacionados cos ingresos e os gastos do Estado.	▪ CD ▪ CMCCT
			▪ ECB4.1.3. Distingue nos ciclos económicos o comportamento dos ingresos e dos gastos públicos, así como os efectos que se poden producir ao longo do tempo.	▪ CMCCT ▪ CSC
			▪ ECB4.1.4. Describe o contido dos orzamentos públicos e argumenta a necesidade de prever os ingresos e os gastos, e controlar a súa execución.	▪ CCL ▪ CSC
▪ a ▪ e ▪ f	▪ B4.2. A débeda pública e o déficit público.	▪ B4.2. Diferenciar e explicar os conceptos de débeda pública e déficit público.	▪ ECB4.2.1. Comprende e expresa as diferenzas entre os conceptos de débeda pública e déficit público, así como a relación que se produce entre eles.	▪ CCL ▪ CMCCT
▪ a ▪ c ▪ d ▪ e ▪ f	▪ B4.3. Desigualdades económicas e distribución da renda.	▪ B4.3. Determinar o impacto para a sociedade da desigualdade da renda e estudar as ferramentas de redistribución da renda.	▪ ECB4.3.1. Coñece e describe os efectos da desigualdade da renda e os instrumentos de redistribución desta.	▪ CCL ▪ CMCCT ▪ CSC
			▪ ECB4.3.2. Interpreta gráficos representativos da distribución da renda	▪ CAA ▪ CD ▪ CMCCT
	Bloque 5. Economía e tipos de xuro, inflación e desemprego			
▪ a ▪ c ▪ e ▪ f	▪ B5.1. Tipos de xuro. ▪ B5.2. Inflación. ▪ B5.3. Consecuencias dos cambios nos tipos de xuro e inflación. ▪ B5.4. Desemprego: clasificación e consecuencias.	▪ B5.1. Diferenciar as magnitudes de tipos de xuro, inflación e desemprego, analizar as relacións entre elas e interpretar datos e gráficos vinculados con esas magnitudes.	▪ ECB5.1.1. Describe as causas da inflación e valora as súas principais repercusións económicas e sociais.	▪ CCL ▪ CSC
			▪ ECB5.1.2. Explica o funcionamento dos tipos de interese e as consecuencias da súa variación para a marcha da economía.	▪ CCL ▪ CMCCT ▪ CSC
			▪ ECB5.1.3. Valora e interpreta datos e gráficos de contido económico relacionados cos tipos de xuro, inflación e desemprego.	▪ CD ▪ CMCCT
▪ a ▪ c ▪ e ▪ f	▪ B5.5. Causas do desemprego e políticas contra o desemprego. O desemprego en Galicia. ▪ B5.6. Perspectivas da ocupación.	▪ B5.2. Valorar opcións de políticas macroeconómicas para facer fronte ao desemprego.	▪ ECB5.2.1. Describe as causas do desemprego e valora as súas principais repercusións económicas e sociais.	▪ CCL ▪ CMCCT ▪ CSC
			▪ ECB5.2.2. Analiza os datos de desemprego en España e as políticas contra o desemprego.	▪ CD ▪ CSC

	Economía. 4º de ESO			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			▪ ECB5.2.3. Investiga e recoñece vieiros e tendencias de emprego.	▪ CAA ▪ CD
	Bloque 6. Economía internacional			
▪ a ▪ e ▪ f ▪ m	▪ B6.1. Globalización económica. ▪ B6.2. Comercio internacional. ▪ B6.3. Integración económica e monetaria europea. ▪ B6.4. Economía e ambiente: sustentabilidade.	▪ B6.1. Valorar o impacto da globalización económica, do comercio internacional e dos procesos de integración económica na calidade de vida das persoas e no ambiente.	▪ ECB6.1.1. Valora o grao de interconexión das economías de todos os países do mundo e aplica a perspectiva global para emitir xuízos críticos.	▪ CAA ▪ CSC
			▪ ECB6.1.2. Explica as razóns que xustifican o intercambio económico entre países e que inflúen nel.	▪ CCL ▪ CSC
			▪ ECB6.1.3. Analiza e presenta acontecementos económicos contemporáneos no contexto da globalización e o comercio internacional.	▪ CAA ▪ CD ▪ CSC
			▪ ECB6.1.4. Recoñece e enumera vantaxes e inconvenientes do proceso de integración económica e monetaria da Unión Europea.	▪ CCL ▪ CD ▪ CSC
			▪ ECB6.1.5. Reflexiona sobre os problemas ambientais e a súa relación co impacto económico internacional, e analiza as posibilidades dun desenvolvemento sustentable.	▪ CAA ▪ CSC

2.3. Temporalización

1º trimestre – Bloque 1 e Bloque 2
2ª trimestre – Bloque 3
3ª trimestre – Bloque 4, Bloque 5 e Bloque 6

Queda aberta a posibilidade de modificar a temporalización, otorgando así flexibilidade á programación, sempre que favorezca o proceso de ensino-aprendizaxe.

2.4. Elementos transversais

Ademais dos elementos transversais prescriptivos sinalados no art. 4 do Decreto 86/2015, teranse en conta en particular:

- Os valores inherentes ao principio de igualdade de trato e non discriminación por calquera condición ou circunstancia.

- A prevención de calquera forma de violencia e resolución pacífica de conflitos en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social.
- Espírito emprendedor a partir de aptitudes como a creatividade, a autonomía, a iniciativa, o traballo en equipo, a confianza nun mesmo e o sentido crítico.

3. AVALIACIÓN

O profesor avaliará as aprendizaxes do alumnado conforme ao descrito no presente capítulo, adaptado á ORDE de 25 de xaneiro de 2022 pola que se actualiza a normativa de avaliación.

A avaliación da aprendizaxe do alumnado será continua, formativa e integradora e levará a cabo tomando como referentes para a comprobación do grao de adquisición das competencias e do logro dos obxectivos da etapa os **criterios de avaliación e**, no seu caso, os **estándares de aprendizaxe**.

Para a avaliación e cualificación das aprendizaxes do alumnado **realizaranse exames e actividades.**

Os exames realizaranse de forma ordinaria para a avaliación sumativa de cada unidade didáctica, bloque ou agrupación destes e consistirán normalmente en probas escritas, aínda que puidesen revestir forma verbal, telemática ou calquera outra. O peso relativo deste instrumento de avaliación non será nunca inferior ao 50 %.

As actividades cotiás asociadas aos contidos, xa sexan actividades escritas, verbais, telemáticas, tarefas, proxectos, traballos, calquera que sexa a súa forma, realizadas en clase ou en casa, portafolios ou actitudes, poderán cualificarse e ser tidos en conta na avaliación. O peso relativo deste instrumento de avaliación non será nunca superior ao 50 %.

Para a correcta cuantificación numérica dos resultados de aprendizaxe, **os exames e actividades valoraranse cunha escala proporcional normalmente de 0 a 10 puntos**, debendo alcanzarse polo menos a metade dos puntos para obter unha valoración positiva. Das puntuacións obtidas polo alumnado deixarase constancia no libro do profesor.

A cualificación final e de cada unha das tres sesións de avaliación parciais obterase como **media aritmética ou ponderada das puntuacións dos exames e actividades** realizados, expresada cunha escala proporcional de 0 a 10 puntos, **debendo alcanzarse polo menos 5 puntos** para obter unha cualificación positiva. Para a valoración das competencias o insuficiente (IN) supón obter menos de 5 puntos; ben (BE) polo menos 6 puntos; notable (NO) polo menos 7 puntos; sobresaliente (SB) polo menos 9 puntos.

As cualificacións poderán ser axustadas como máximo en máis menos un punto, en especial para **axustar as medias a números enteiros.**

Para a avaliación e cualificación do **período comprendido entre a terceira avaliación parcial e a avaliación final** dedicado a actividades de apoio, reforzo, recuperación, ampliación e titoría, segundo o caso, realizaranse exames ou actividades cuxos resultados permitirán corrixir a

media de puntuacións de forma previa ao axuste a números enteiros ata **un máximo de 0,75 puntos.**

A promoción do alumnado requirirá un grao mínimo de consecución do 50 % de cada estándar de aprendizaxe ou criterio de avaliación relativos a cada unha das tres sesións de avaliación parcial, bloques curriculares e unidades didácticas. Só excepcionalmente poderán compensarse os uns cos outros **cando as puntuacións medias superasen os 5 puntos.**

A recuperación dous alumnos con materia ou algunha avaliación suspensa realizarase ó final ou ou longo do curso mediante a realización de exames ou actividades, cuxa cualificación non substituirá como norma xeral á cualificación final calculada como puntuación media da totalidade de exames e actividades, que pasará a ser de 5 puntos, como norma xeral, en caso de valoración positiva do proceso de recuperación.

A avaliación da materia pendente supoñerá ó menos a superación dun exame e cualificarase como norma xeral con 5 puntos en caso de valoración positiva.

4. METODOLOXÍA, MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS E ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

4.1. Metodoloxía

Os principios metodolóxicos veñen recollidos no art. 27 do Decreto 86/2015. En particular, a metodoloxía, que dependerá dos contidos abordados e dos obxectivos perseguidos, implicará o desenrolo de actividades encaminadas a que o alumno aprenda por sí mesmo e utilice os métodos de investigación adecuados: lectura, escritura, explicacións verbais e elaboración de esquemas e mapas conceptuais; elaboración de proxectos ou traballos; realización de problemas; análises de datos, uso da matemática básica e gráficas; uso de distintas fontes de información; etc.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Os materiais e recursos didácticos utilizados durante o curso así como o libro de texto recomendado comunicaránselle verbalmente ó alumno.

4.3. Atención á diversidade

A atención á diversidade está implícita nos principios metodolóxicos e concretada no *Plan Xeral de Atención a Diversidade* do IES do Castro, sen que neste momento se concretasen mediadas ou actuacións específicas.

5. OUTROS

No momento de redactarse esta programación non se prevén actividades complementarias ou extraescolares nin mecanismos de revisión, avaliación e de modificación da programación, que está diseñada de forma aberta e flexible para adaptarse ás distintas continxencias.

ECONOMÍA – 1º Bach.

Programación didáctica 2022-2023

1. INTRODUCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

A formación en economía faise necesaria nun contexto globalizado, no que as relacións entre os axentes económicos e sociais son cada día máis complexas.

A consideración do comportamento económico das persoas na procura da satisfacción das súas necesidades, así como da produción e da organización dos bens e os servizos necesarios, e da distribución dos recursos escasos facilitan a compresión da realidade social.

Calquera persoa necesita coñecer as regras básicas que explican os acontecementos económicos e a linguaxe específica utilizada por economistas e medios de comunicación para analizar eses feitos. O estudo da economía axuda a percibir e a coñecer o mundo, e posibilita analizar e afondar nas relacións humanas, facilita a comprensión dos conceptos utilizados habitualmente na análise económica e empresarial, serve para potenciar destrezas de razoamento, abstracción e interrelación, e proporciona ferramentas para examinar de xeito crítico a sociedade. E contribúe tamén a desenvolver a curiosidade intelectual, a capacidade analítica, o rigor e a amplitude de perspectivas á hora de indagar no coñecemento de variables como o crecemento, a pobreza, a educación, a saúde, a riqueza, o ambiente, etc. Proporciona importantes coñecementos matemáticos e estatísticos, habilidades de comunicación oral e escrita para explicar e transmitir ideas e conclusións, con argumentos e evidencias empíricas, sentido da ética e respecto polo ser humano, así como unha intensa capacidade de traballo, tanto individual como en equipo.

A materia de Economía de 1º de bacharelato emprega un esquema mixto de presentación, herdado de deseños curriculares anteriores e baseado principalmente na análise da economía como ciencia, do papel dos axentes económicos e do funcionamento das principais institucións económicas e os seus elementos. Estrutúrase en sete bloques: no primeiro abórdase a o principal problema orixe da ciencia económica, a economía e a escaseza, continuando coa organización da actividade económica para estudar a estrutura dos sistemas económicos; nun segundo bloque ("A actividade produtiva") descríbese a produción como principal actividade económica; no terceiro ("O mercado e o sistema de prezos") repásase a principal institución na fixación de prezos e asignación de recursos; o seguinte bloque ("A macroeconomía") céntrase na medición da actividade económica e no estudo do mercado de traballo; no quinto ("Aspectos financeiros da economía") faise un repaso da vertente financeira da actividade económica; o sexto ("O contexto internacional da economía") aborda a análise do sector exterior e dos fenómenos de integración económica e globalización; e, finalmente, no bloque titulado "Desequilibrios económicos e o papel do Estado na económica", reflexiónase sobre o carácter cíclico da actividade económica e o papel do Estado para mitigar e corrixir os desequilibrios xurdidos do funcionamento económico.

A grande transcendencia social da economía queda reflectida na súa contribución ao fomento da mellora na calidade de vida, ao progreso e ao benestar social. Os coñecementos económicos teñen cada día mías valor, pola importancia de contar cunha cidadanía formada e pola relevancia dunha boa administración dos recursos públicos.

O estudo da economía proporciona, xunto coa formación técnica, competencias lingüísticas e de comunicación, matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía, sociais e cívicas, así como sentido da iniciativa e espírito emprendedor.

2. ELEMENTOS CURRICULARES BÁSICOS

2.1. Obxectivos

Os obxectivos do bacharelato veñen recollidos no artigo 26 do Decreto 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia:

> O bacharelato contribuirá a desenvolver no alumnado as capacidades que lle permitan:
>
> a) Exercer a cidadanía democrática, desde unha perspectiva global, e adquirir unha conciencia cívica responsable, inspirada polos valores da Constitución española e do Estatuto de autonomía de Galicia, así como polos dereitos humanos, que fomente a corresponsabilidade na construcción dunha sociedade xusta e equitativa e favoreza a sustentabilidade.
> b) Consolidar unha madureza persoal e social que lle permita actuar de forma responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico. Ser quen de prever e resolver pacíficamente os conflitos persoais, familiares e sociais.
> c) Fomentar a igualdade efectiva de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, analizar e valorar criticamente as desigualdades e discriminacións existentes e, en particular, a violencia contra a muller, e impulsar a igualdade real e a non discriminación das persoas por calquera condición ou circunstancia persoal ou social, con atención especial ás persoas con discapacidade.
> d) Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
> e) Dominar, tanto na súa expresión oral como na escrita, a lingua galega e a lingua castelá.
> f) Expresarse con fluidez e corrección nunha ou máis linguas estranxeiras.
> g) Utilizar con solvencia e responsabilidade as tecnoloxías da información e da comunicación.
> h) Coñecer e valorar criticamente as realidades do mundo contemporáneo, os seus antecedentes históricos e os principais factores da súa evolución. Participar de xeito solidario no desenvolvemento e na mellora do seu contorno social.
> i) Acceder aos coñecementos científicos e tecnolóxicos fundamentais, e dominar as habilidades básicas propias da modalidade elixida.
> l) Comprender os elementos e os procedementos fundamentais da investigación e dos métodos científicos. Coñecer e valorar de forma crítica a contribución da ciencia e da tecnoloxía ao cambio das condicións de vida, así como afianzar a sensibilidade e o respecto cara ao medio ambiente e a ordenación sustentable do territorio, con especial referencia ao territorio galego.
> m) Afianzar o espírito emprendedor con actitudes de creatividade, flexibilidade, iniciativa, traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico.
> n) Desenvolver a sensibilidade artística e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación e enriquecemento cultural.
> ñ) Utilizar a educación física e o deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social, e impulsar condutas e hábitos saudables.
> o) Afianzar actitudes de respecto e prevención no ámbito da seguridade viaria.
> p) Valorar, respectar e afianzar o patrimonio material e inmaterial de Galicia, e contribuír á súa conservación e mellora no contexto dun mundo globalizado.

2.2. Elementos curriculares básicos

Nos anexos do mesmo decreto aparecen recollidas as ligazóns entre os elementos curriculares:

	Economía. 1º de bacharelato			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	Bloque 1. Economía e escaseza. A organización da actividade económica			

	Economía. 1º de bacharelato			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
▪ i ▪ l	▪ B1.1. Escaseza, elección e asignación de recursos. Custo de oportunidade.	▪ B1.1. Explicar o problema da escaseza: recursos escasos e necesidades ilimitadas.	▪ ECB1.1.1. Recoñece a escaseza e a correspondente necesidade de elixir entre decisións alternativas, como problema máis determinante para afrontar en todo sistema económico.	▪ CAA ▪ CMCCT
▪ a ▪ h ▪ i ▪ l	▪ B1.2. Mecanismos de asignación de recursos. ▪ B1.3. Análise e comparación dos sistemas económicos.	▪ B1.2. Observar os problemas económicos dunha sociedade, así como analizar e expresar unha valoración crítica das formas de resolución desde o punto de vista dos sistemas económicos.	▪ ECB1.2.1. Analiza as respostas ás preguntas clave sobre a organización dos principais sistemas económicos.	▪ CSC ▪ CMCCT ▪ CD
			▪ ECB1.2.2. Relaciona, para a súa interpretación, os cambios máis recentes no escenario económico mundial coas circunstancias técnicas, económicas, sociais e políticas que os explican, a partir de casos concretos de análise.	▪ CSC ▪ CD ▪ CAA
			▪ ECB1.2.3. Compara sistemas económicos, utilizando exemplos actuais do ámbito internacional.	▪ CAA ▪ CD ▪ CSC
▪ i ▪ l	▪ B1.4. Economía como ciencia: actividade económica e sociedade. ▪ B1.5. Principios na toma de decisións económicas. ▪ B1.6. Modelos económicos. Economía positiva e normativa. ▪ B1.7. Información económica: interpretación de datos e gráficos.	▪ B1.3. Comprender o método científico que se utiliza na área da economía, así como identificar as fases da investigación científica en economía e os modelos económicos.	▪ ECB1.3.1. Distingue as proposicións económicas positivas das proposicións económicas normativas.	▪ CAA ▪ CMCCT
			▪ ECB1.3.2. Interpreta os modelos de representación da realidade económica, e emprega os termos e a metodoloxía apropiados para analizar problemas económicos concretos.	▪ CCL ▪ CMCCT ▪ CD
	Bloque 2. A actividade produtiva			
▪ i ▪ l ▪ m ▪ p	▪ B2.1. Proceso produtivo e factores de produción.	▪ B2.1. Analizar as características principais do proceso produtivo.	▪ ECB2.1.1. Expresa unha visión integral do funcionamento do sistema produtivo partindo do estudo da empresa e a súa participación en sectores económicos, así como a súa conexión e interdependencia.	▪ CAA ▪ CCL ▪ CSC
▪ i ▪ l	▪ B2.2. División técnica do traballo, produtividade e interdependencia.	▪ B2.2. Explicar as razóns do proceso de división técnica do traballo.	▪ ECB2.2.1. Relaciona o proceso de división técnica do traballo coa interdependencia económica nun contexto global.	▪ CSC ▪ CMCCT

	Economía. 1º de bacharelato			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			▪ ECB2.2.2. Clasifica e define os factores produtivos, e describe as relacións entre produtividade, eficiencia e tecnoloxía.	▪ CMCCT ▪ CCL
▪ a ▪ h ▪ i ▪ l ▪ m	▪ B2.3. Globalización: cambios no sistema produtivo ou na organización da produción.	▪ B2.3. Identificar os efectos da actividade empresarial para a sociedade e a vida das persoas.	▪ ECB2.3.1. Analiza para explicar as repercusións da actividade das empresas, tanto nun ámbito próximo coma nun ámbito internacional.	▪ CSIEE ▪ CCL
▪ a ▪ h ▪ i ▪ m	▪ B2.4. Empresa: obxectivos e funcións.	▪ B2.4. Expresar os obxectivos e as funcións principais das empresas, utilizando referencias reais do ámbito próximo e transmitindo a utilidade que se xera coa súa actividade.	▪ ECB2.4.1. Distingue e interpreta os obxectivos e as funcións das empresas.	▪ CSIEE ▪ CAA
			▪ ECB2.4.2. Explica a función creadora de utilidade dos bens das empresas.	▪ CD ▪ CCL
▪ i ▪ l ▪ m	▪ B2.5. Eficacia, eficiencia e efectividade. ▪ B2.6. Eficiencia na produción: eficiencia técnica e económica.	▪ B2.5. Relacionar e distinguir a eficiencia técnica e a eficiencia económica.	▪ ECB2.5.1. Determina e interpreta a eficiencia técnica e económica a partir dos casos formulados.	▪ CD ▪ CMCCT
▪ i ▪ l ▪ m	▪ B2.7. Custos de produción. Cálculo e análise dos custos de produción e dos beneficios.	▪ B2.6. Calcular e controlar os custos e os beneficios das empresas, e representar e interpretar gráficos relativos a eses conceptos.	▪ ECB2.6.1. Calcula, clasifica e utiliza diversos tipos de custos, fixos e variables, totais, medios e marxinais, e representa e interpreta gráficos de custos.	▪ CMCCT ▪ CD
			▪ ECB2.6.2. Calcula, analiza e interpreta os beneficios dunha empresa a partir de supostos de ingresos e custos dun período.	▪ CMCCT ▪ CD
▪ i ▪ l ▪ m	▪ B2.8. Función de produción.	▪ B2.7. Analizar, representar e interpretar a función de produción dunha empresa a partir dun caso dado.	▪ ECB2.7.1. Representa e interpreta gráficos de produción total, media e marxinal, a partir de supostos dados.	▪ CMCCT ▪ CD
	Bloque 3. O mercado e o sistema de prezos			
▪ i ▪ l ▪ m	▪ B3.1. Curva de demanda. Movementos ao longo da curva de demanda e desprazamentos na curva de demanda. Elasticidade da	▪ B3.1. Interpretar, a partir do funcionamento do mercado, as variacións en cantidades demandadas e ofertadas de bens e servizos en función de distintas variables.	▪ ECB3.1.1. Representa graficamente os efectos das variacións das variables no funcionamento dos mercados.	▪ CMCCT ▪ CD
			▪ ECB3.1.2. Define e expresa matematicamente as variables que determinan a oferta e a demanda.	▪ CMCCT

	Economía. 1º de bacharelato			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	demanda. ▪ B3.2. Curva de oferta. Movementos ao longo da curva de oferta e desprazamentos na curva da oferta. Elasticidade da oferta. ▪ B3.3. Equilibrio do mercado.			▪ CCL
			▪ ECB3.1.3. Analiza as elasticidades de demanda e de oferta, interpretando os cambios en prezos e cantidades, así como os seus efectos sobre os ingresos totais.	▪ CMCCT ▪ CD
▪ a ▪ h ▪ i ▪ l ▪ m	▪ B3.4. Estruturas de mercado e modelos de competencia. ▪ B3.5. Competencia perfecta. Competencia imperfecta. Monopolio. Oligopolio. Competencia monopolística.	▪ B3.2. Analizar o funcionamento de mercados reais e observar as súas diferenzas cos modelos, así como as súas consecuencias para os/as consumidores/as, as empresas ou os estados.	▪ ECB3.2.1. Analiza e compara o funcionamento dos tipos de mercados, e explica as súas diferenzas.	▪ CMCCT ▪ CCL
			▪ ECB3.2.2. Aplica a análise dos tipos de mercados a casos reais identificados a partir da observación do ámbito máis inmediato.	▪ CAA ▪ CSC
			▪ ECB3.2.3. Valora de forma crítica os efectos que se derivan sobre os axentes intervenientes nos diversos mercados.	▪ CSC
	Bloque 4. A macroeconomía			
▪ g ▪ h ▪ i ▪ l	▪ B4.1. Macromagnitudes: produción. Renda. Gasto. ▪ B4.2. Equilibrio macroeconómico: demanda e oferta agregadas. ▪ B4.3. Inflación e tipos de xuro. ▪ B4.4. Os vínculos dos problemas macroeconómicos e a súa interrelación.	▪ B4.1. Distinguir as principais magnitudes macroeconómicas, operar con elas e analizar as súas interrelacións, valorando os inconvenientes e as limitacións que presentan como indicadores da calidade de vida.	▪ ECB4.1.1. Mide, interpreta e expresa as principais magnitudes macroeconómicas como indicadores da situación económica dun país.	▪ CMCCT ▪ CD ▪ CSC ▪ CCL
			▪ ECB4.1.2. Relaciona as principais macromagnitudes e utilízaas para establecer comparacións con carácter global.	▪ CAA ▪ CSC
			▪ ECB4.1.3. Analiza de forma crítica os indicadores estudados e valora o seu impacto, os seus efectos e as súas limitacións para medir a calidade de vida.	▪ CSC
▪ g ▪ i ▪ l	▪ B4.5. Indicadores do desenvolvemento da sociedade: as macromagnitudes e as súas limitacións.	▪ B4.2. Interpretar datos e indicadores económicos básicos e a súa evolución.	▪ ECB4.2.1. Utiliza e interpreta a información contida en táboas e gráficos de variables macroeconómicas e a súa evolución no tempo.	▪ CMCCT ▪ CD
			▪ ECB4.2.2. Considera investigacións e publicacións económicas de referencia como fonte de datos específicos, e recoñece os métodos de estudo utilizados por economistas.	▪ CAA ▪ CD

	Economía. 1º de bacharelato			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			▪ ECB4.2.3. Opera con variables económicas mediante aplicacións informáticas, analízaas e interprétaas, e presenta as súas valoracións de carácter persoal.	▪ CD ▪ CMCCT
▪ a ▪ h ▪ i ▪ l ▪ m	▪ B4.6. Mercado de traballo. Desemprego: tipos e causas.	▪ B4.3. Valorar a estrutura do mercado de traballo e a súa relación coa educación e a formación, analizando de xeito especial o desemprego.	▪ ECB4.3.1. Examina e interpreta datos e gráficos de contido económico relacionados co mercado de traballo.	▪ CMCCT ▪ CD
			▪ ECB4.3.2. Valora a relación da educación e a formación coas probabilidades de obter un emprego e mellores salarios.	▪ CSC ▪ CAA
			▪ ECB4.3.3. Investiga e recoñece vieiros de ocupación e tendencias de emprego.	▪ CAA ▪ CD
▪ a ▪ g ▪ h ▪ i ▪ l ▪ p	▪ B4.7. Políticas contra o desemprego. O desemprego en Galicia.	▪ B4.4. Estudar as opcións de políticas macroeconómicas para facer fronte á inflación e ao desemprego.	▪ ECB4.4.1. Analiza os datos de inflación e desemprego en España e as alternativas para loitar contra o desemprego e a inflación.	▪ CD ▪ CSIEE
	Bloque 5. Aspectos financeiros da Economía			
▪ i ▪ l	▪ B5.1. O diñeiro na economía: tipoloxía e funcionamento. ▪ B5.2. Proceso de creación do diñeiro.	▪ B5.1. Recoñecer o proceso de creación do diñeiro, os cambios no seu valor e a forma en que estes se miden.	▪ ECB5.1.1. Analiza e explica o funcionamento do diñeiro e do sistema financeiro nunha economía.	▪ CSC ▪ CMCCT ▪ CD ▪ CCL
▪ a ▪ d ▪ h ▪ i ▪ l	▪ B5.3. Teorías explicativas da inflación.	▪ B5.2. Describir as teorías explicativas sobre as causas da inflación e os seus efectos sobre os/as consumidores/as, as empresas e o conxunto da economía.	▪ ECB5.2.1. Recoñece as causas da inflación e valora as súas repercusións económicas e sociais.	▪ CSC ▪ CD
▪ i ▪ l	▪ B5.4. Sistema financeiro. Novas formas de financiamento.	▪ B5.3. Explicar o funcionamento do sistema financeiro e coñecer as características dos seus principais produtos e mercados.	▪ ECB5.3.1. Valora o papel do sistema financeiro como elemento canalizador do aforro ao investimento, e identifica os produtos e os mercados que o compoñen.	▪ CAA ▪ CSC ▪ CD
▪ a	▪ B5.5. Política	▪ B5.4. Analizar os tipos de	▪ ECB5.4.1. Razoa de forma crítica, en	▪ CAA

	Economía. 1º de bacharelato			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
▪ d ▪ h ▪ i ▪ l	monetaria: instrumentos.	política monetaria.	contextos reais, sobre as accións de política monetaria e o seu impacto económico e social.	▪ CMCCT ▪ CSC
▪ i ▪ l ▪ a ▪ h ▪ i ▪ l	▪ B5.6. Banco Central Europeo. ▪ B5.7. Mecanismos da oferta e demanda monetaria: efectos sobre os tipos de xuro.	▪ B5.5. Identificar o papel do Banco Central Europeo e a estrutura da súa política monetaria.	▪ ECB5.5.1. Identifica os obxectivos e a finalidade do Banco Central Europeo, e razoa sobre o seu papel e o seu funcionamento.	▪ CSC ▪ CMCCT ▪ CD
			▪ ECB5.5.2. Describe os efectos das variacións dos tipos de xuro na economía.	▪ CMCCT ▪ CCL
	Bloque 6. O contexto internacional da economía			
▪ g ▪ i ▪ l	▪ B6.1. Comercio internacional: causas e teorías. ▪ B6.2. Balanza de pagamentos, con especial referencia á española.	▪ B6.1. Analizar os fluxos comerciais entre dúas economías.	▪ ECB6.1.1. Identifica e describe os fluxos comerciais internacionais.	▪ CSC ▪ CCL ▪ CMCCT
▪ a ▪ i ▪ l	▪ B6.3. Cooperación e integración económica. ▪ B6.4. Unión Europea (UE).	▪ B6.2. Examinar os procesos de integración económica e describir os pasos que se produciron no caso da Unión Europea.	▪ ECB6.2.1. Explica o proceso de cooperación e integración económica producido na Unión Europea, e reflexiona para valorar as repercusións e as implicacións para España nun contexto global.	▪ CSC ▪ CCL
▪ a ▪ b ▪ h ▪ i ▪ l ▪ p	▪ B6.5. Globalización económica e financeira: causas e consecuencias. ▪ B6.6. Organismos económicos internacionais: mecanismos de regulación.	▪ B6.3. Analizar e valorar as causas e as consecuencias da globalización económica, así como o papel dos organismos económicos internacionais na súa regulación.	▪ ECB6.3.1. Expresa as razóns que xustifican o intercambio económico entre países.	▪ CSC ▪ CCL
			▪ ECB6.3.2. Describe as implicacións e os efectos da globalización económica nos países e reflexiona sobre a necesidade da súa regulación e da súa coordinación.	▪ CAA ▪ CD ▪ CMCCT ▪ CSC
	Bloque 7. Desequilibrios económicos e o papel do Estado na economía			
▪ a ▪ b ▪ c ▪ i ▪ l	▪ B7.1. Ciclos económicos: crises na economía. ▪ B7.2. Políticas macroeconómicas de crecemento, estabilidade e	▪ B7.1. Reflexionar sobre o impacto do crecemento e as crises cíclicas na economía e os seus efectos na calidade de vida das persoas, o ambiente e a distribución da riqueza a nivel local e	▪ ECB7.1.1. Identifica e analiza os factores e as variables que inflúen no crecemento económico, no desenvolvemento e na redistribución da renda.	▪ CSC ▪ CMCCT ▪ CD
			▪ ECB7.1.2. Diferencia os conceptos de	▪ CCL

	Economía. 1º de bacharelato			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	desenvolvemento. ▪ B7.3. Ambiente: recurso sensible e escaso. ▪ B7.4. Pobreza e subdesenvolvemento: causas e posibles vías de solución.	mundial.	crecemento e de desenvolvemento.	▪ CMCCT
			▪ ECB7.1.3. Recoñece e explica as consecuencias do crecemento sobre a repartición da riqueza, sobre o ambiente e sobre a calidade de vida.	▪ CSC ▪ CCL
			▪ ECB7.1.4. Analiza de forma práctica os modelos de desenvolvemento dos países emerxentes e as oportunidades que teñen os países en vías de desenvolvemento para crecer e progresar.	▪ CAA ▪ CSC ▪ CD
			▪ ECB7.1.5. Reflexiona sobre os problemas ambientais e a súa relación co impacto económico internacional analizando as posibilidades dun desenvolvemento sustentable.	▪ CSC ▪ CMCCT
			▪ ECB7.1.6. Desenvolve actitudes positivas en relación co ambiente e valora a consideración da protección do ambiente na toma de decisións económicas.	▪ CSC ▪ CAA
			▪ ECB7.1.7. Identifica os bens ambientais como factor de produción escaso, que proporciona inputs e recolle refugallos e residuos, o que supón valorar os custos asociados.	▪ CSC ▪ CMCCT
			▪ ECB7.1.8. Recoñece a evolución cíclica da actividade económica, describe as fases, as representa graficamente e considera as súas consecuencias sociais.	▪ CMCCT ▪ CSC
▪ a ▪ c ▪ i ▪ l	▪ B7.5. Política fiscal e orzamentos públicos. ▪ B7.6. O Estado na economía: funcións. ▪ B7.7. Os fallos do mercado e a intervención do sector público. ▪ B7.8. Redistribución de renda e riqueza: igualdade de oportunidades.	▪ B7.2. Explicar e ilustrar con exemplos significativos as finalidades e as funcións do Estado nos sistemas de economía de mercado, e identificar os principais instrumentos que utiliza, valorando as vantaxes e os inconvenientes do seu papel na actividade económica.	▪ ECB7.2.1. Distingue e explica as funcións do Estado: fiscais, estabilizadoras, redistributivas, reguladoras e provedoras de bens e servizos públicos.	▪ CCL ▪ CMCCT
			▪ ECB7.2.2. Identifica os principais fallos do mercado, as súas causas e os seus efectos para os axentes que interveñen na economía, e as opcións de actuación por parte do Estado.	▪ CSC ▪ CMCCT ▪ CD
			▪ ECB7.2.3. Clasifica e describe os elementos integrantes dos orzamentos públicos e argumenta a necesidade de prever os ingresos e os gastos, e	▪ CAA ▪ CMCCT

	Economía. 1º de bacharelato			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			controlar a súa execución.	▪ CD

2.3. Temporalización

1º trimestre – Bloque 1 e Bloque 2
2º trimestre – Bloque 3, Bloque 4 e Bloque 5
3º trimestre – Bloque 6 e Bloque 7

Queda aberta a posibilidade de modificar a temporalización, otorgando así flexibilidade á programación, sempre que favorezca o proceso de ensino-aprendizaxe.

2.4. Elementos transversais

Ademais dos elementos transversais prescriptivos sinalados no art. 4 do Decreto 86/2015, teranse en conta en particular:

- Os valores inherentes ao principio de igualdade de trato e non discriminación por calquera condición ou circunstancia.
- A prevención de calquera forma de violencia e resolución pacífica de conflitos en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social.
- Espírito emprendedor a partir de aptitudes como a creatividade, a autonomía, a iniciativa, o traballo en equipo, a confianza nun mesmo e o sentido crítico.

3. AVALIACIÓN

O profesor avaliará as aprendizaxes do alumnado conforme ao descrito no presente capítulo, adaptado á ORDE de 25 de xaneiro de 2022 pola que se actualiza a normativa de avaliación.

A avaliación da aprendizaxe do alumnado será continua, formativa e integradora e levará a cabo tomando como referentes para a comprobación do grao de adquisición das competencias e do logro dos obxectivos da etapa os **criterios de avaliación e**, no seu caso, os **estándares de aprendizaxe**.

Para a avaliación e cualificación das aprendizaxes do alumnado **realizaranse exames e actividades.**

Os exames realizaranse de forma ordinaria para a avaliación sumativa de cada unidade didáctica, bloque ou agrupación destes e consistirán normalmente en probas escritas, aínda

que puidesen revestir forma verbal, telemática ou calquera outra. O peso relativo deste instrumento de avaliación non será nunca inferior ao 50 %.

As actividades cotiás asociadas aos contidos, xa sexan actividades escritas, verbais, telemáticas, tarefas, proxectos, traballos, calquera que sexa a súa forma, realizadas en clase ou en casa, portafolios ou actitudes, poderán cualificarse e ser tidos en conta na avaliación. O peso relativo deste instrumento de avaliación non será nunca superior ao 50 %.

Para a correcta cuantificación numérica dos resultados de aprendizaxe, **os exames e actividades valoraranse cunha escala proporcional normalmente de 0 a 10 puntos**, debendo alcanzarse polo menos a metade dos puntos para obter unha valoración positiva. Das puntuacións obtidas polo alumnado deixarase constancia no libro do profesor.

A cualificación final ordinaria e de cada unha das tres sesións de avaliación parciais obterase como **media aritmética ou ponderada das puntuacións dos exames e actividades** realizados, expresada cunha escala proporcional de 0 a 10 puntos, **debendo alcanzarse polo menos 5 puntos** para obter unha cualificación positiva.

As cualificacións poderán ser axustadas como máximo en máis menos un punto, en especial para **axustar as medias a números enteiros.**

A promoción do alumnado requirirá un grao mínimo de consecución do 50 % de cada estándar de aprendizaxe ou criterio de avaliación relativos a cada unha das tres sesións de avaliación parcial, bloques curriculares e unidades didácticas. Só excepcionalmente poderán compensarse os uns cos outros **cando as puntuacións medias superasen os 5 puntos.**

A recuperación dous alumnos con materia ou algunha avaliación suspensa realizarase ó final ou ou longo do curso mediante a realización de exames ou actividades, cuxa cualificación non substituirá como norma xeral á cualificación final calculada como puntuación media da totalidade de exames e actividades, que pasará a ser de 5 puntos, como norma xeral, en caso de valoración positiva do proceso de recuperación.

A avaliación extraordinaria e a avaliación de materias pendentes supoñerá ó menos a superación dun exame e cualificarase como norma xeral con 5 puntos en caso de valoración positiva.

4. METODOLOXÍA, MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS E ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

4.1. Metodoloxía

Os principios metodolóxicos veñen recollidos no art. 27 do Decreto 86/2015. En particular, a metodoloxía, que dependerá dos contidos abordados e dos obxectivos perseguidos, implicará o desenrolo de actividades encaminadas a que o alumno aprenda por sí mesmo e utilice os métodos de investigación adecuados: lectura, escritura, explicacións verbais e elaboración de esquemas e mapas conceptuais; elaboración de proxectos ou traballos; realización de

problemas; análises de datos, uso da matemática básica e gráficas; uso de distintas fontes de información; etc.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Os materiais e recursos didácticos utilizados durante o curso así como o libro de texto recomendado comunicaránselle verbalmente ó alumno.

4.3. Atención á diversidade

A atención á diversidade está implícita nos principios metodolóxicos e concretada no *Plan Xeral de Atención a Diversidade* do IES do Castro, sen que neste momento se concretasen mediadas ou actuacións específicas.

5. OUTROS

No momento de redactarse esta programación non se prevén actividades complementarias ou extraescolares nin mecanismos de revisión, avaliación e de modificación da programación, que está diseñada de forma aberta e flexible para adaptarse ás distintas continxencias.

ECONOMÍA DA EMPRESA – 2º Bach.

Programación didáctica 2022-2023

1. INTRODUCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

Economía da Empresa trata de explicar a realidade empresarial, como unha rama da economía especializada nun determinado suxeito económico: a empresa. Trátase dunha ciencia que, por unha banda, procura a explicación do fenómeno económico da empresa e, por outra, a actuación sobre ela para alcanzar certos fins. A tendencia actual diríxese a tratar de converter esta disciplina nun corpo de coñecementos interdisciplinarios que traten calquera problema que se formule na empresa.

A empresa é un axente esencial da actividade económica. As empresas constitúen as células elementais de produción que integran o organismo económico a través das cales se conseguen os obxectivos macroeconómicos e, por iso, ocupan a atención dos/das economistas. É na economía contemporánea onde acha a súa plenitude, xa que a división do traballo, a especialización, o desenvolvemento do sistema monetario e a amplitude do mercado crearon o clima necesario para que se dea con precisión e características peculiares a unidade autónoma de produción, que constitúe o obxecto real da economía da empresa. Nesta materia traballaranse cuestións como a razón da existencia das empresas, as súas características, os tipos de organización e de funcionamento, e os factores que inflúen na toma de decisións.

A materia, que emprega un enfoque de presentación baseado na análise de distintas áreas e funcións da empresa, estrutúrase nos bloques seguintes: "A empresa", no que se describen os seus elementos, as súas funcións e os seus obxectivos; "Desenvolvemento da empresa", onde se fai unha análise das decisións de dimensión e localización, e das estratexias de crecemento; "Organización e dirección da empresa", no que se explica a planificación, a organización e a xestión dos recursos da empresa; "A función produtiva", para analizar os procesos produtivos e a estrutura de ingresos e custos derivada deles; "A función comercial da empresa", que repasa as principais decisións da empresa na comercialización dos seus produtos e/ou servizos; "A información na empresa", para comprender a importancia de contar con datos e información relevante e precisa na toma de decisións e no cumprimento das obrigas fiscais; e finalmente "A función financeira", onde se trata de analizar os aspectos salientables das decisión de investimento e financiamento na empresa.

A empresa ten un significado social (crea emprego), canaliza a renda e, conseguintemente, constitúe un elemento de redistribución da renda nacional. O desenvolvemento da actividade empresarial e a acción do/da empresario/a deben estar guiados pola responsabilidade social e o comportamento ético, máis alá da procura duns resultados.

A materia ha permitir o fomento dunha cultura e dun xeito de pensar empresarial, onde se exerciten e medren a creatividade e o espírito de innovación, e se incentive a elaboración de reflexións persoais e a toma de decisións fundamentadas, así como a concepción do erro como fonte de progreso e aprendizaxe. Tamén ha contribuír ao desenvolvemento da competencia matemática e das competencias básicas en ciencia e tecnoloxía, de comunicación lingüística e dixital, da capacidade de aprender a aprender, e do sentido da iniciativa e o espírito emprendedor.

2. ELEMENTOS CURRICULARES BÁSICOS

2.1. Obxectivos

Os obxectivos do bacharelato veñen recollidos no artigo 26 do Decreto 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia:

> O bacharelato contribuirá a desenvolver no alumnado as capacidades que lle permitan:
>
> a) Exercer a cidadanía democrática, desde unha perspectiva global, e adquirir unha conciencia cívica responsable, inspirada polos valores da Constitución española e do Estatuto de autonomía de Galicia, así como polos dereitos humanos, que fomente a corresponsabilidade na construcción dunha sociedade xusta e equitativa e favoreza a sustentabilidade.
> b) Consolidar unha madureza persoal e social que lle permita actuar de forma responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico. Ser quen de prever e resolver pacíficamente os conflitos persoais, familiares e sociais.
> c) Fomentar a igualdade efectiva de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, analizar e valorar criticamente as desigualdades e discriminacións existentes e, en particular, a violencia contra a muller, e impulsar a igualdade real e a non discriminación das persoas por calquera condición ou circunstancia persoal ou social, con atención especial ás persoas con discapacidade.
> d) Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
> e) Dominar, tanto na súa expresión oral como na escrita, a lingua galega e a lingua castelá.
> f) Expresarse con fluidez e corrección nunha ou máis linguas estranxeiras.
> g) Utilizar con solvencia e responsabilidade as tecnoloxías da información e da comunicación.
> h) Coñecer e valorar criticamente as realidades do mundo contemporáneo, os seus antecedentes históricos e os principais factores da súa evolución. Participar de xeito solidario no desenvolvemento e na mellora do seu contorno social.
> i) Acceder aos coñecementos científicos e tecnolóxicos fundamentais, e dominar as habilidades básicas propias da modalidade elixida.
> l) Comprender os elementos e os procedementos fundamentais da investigación e dos métodos científicos. Coñecer e valorar de forma crítica a contribución da ciencia e da tecnoloxía ao cambio das condicións de vida, así como afianzar a sensibilidade e o respecto cara ao medio ambiente e a ordenación sustentable do territorio, con especial referencia ao territorio galego.
> m) Afianzar o espírito emprendedor con actitudes de creatividade, flexibilidade, iniciativa, traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico.
> n) Desenvolver a sensibilidade artística e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación e enriquecemento cultural.
> ñ) Utilizar a educación física e o deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social, e impulsar condutas e hábitos saudables.
> o) Afianzar actitudes de respecto e prevención no ámbito da seguridade viaria.
> p) Valorar, respectar e afianzar o patrimonio material e inmaterial de Galicia, e contribuír á súa conservación e mellora no contexto dun mundo globalizado.

2.2. Elementos curriculares básicos

Nos anexos do mesmo decreto aparecen recollidas as ligazóns entre os elementos curriculares:

	Economía da Empresa. 2º de bacharelato			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave

	Economía da Empresa. 2º de bacharelato			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	Bloque 1. A empresa			
▪ a ▪ d ▪ i ▪ l ▪ m	▪ B1.1. A empresa e o/a empresario/a. ▪ B1.2. Elementos, funcións e obxectivos da empresa. ▪ B1.3. Clases de empresas. ▪ B1.4. Marco xurídico da actividade empresarial.	▪ B1.1. Describir e interpretar os elementos da empresa, as clases de empresas e as súas funcións na economía, así como as formas xurídicas que adoptan, e relacionar con cada unha as responsabilidades legais dos/das propietarios/as e xestores/as, e as esixencias de capital.	▪ EEB1.1.1. Distingue as formas xurídicas das empresas e relaciónaas coas esixencias de capital e coas responsabilidades para cada tipo.	▪ CD ▪ CMCCT ▪ CSIE
			▪ EEB1.1.2. Identifica e valora as formas xurídicas de empresa máis apropiadas en cada caso en función das características concretas, aplicando o razoamento sobre clasificación das empresas.	▪ CD ▪ CMCCT
			▪ EEB1.1.3. Analiza, para un determinado caso práctico, os criterios de clasificación de empresas: segundo a natureza da actividade que desenvolven, a súa dimensión, o nivel tecnolóxico que alcanzan, o tipo de mercado en que operan, a fórmula xurídica que adoptan, e o seu carácter público ou privado.	▪ CAA ▪ CD ▪ CMCCT
			▪ EEB1.1.4. Describe os elementos da empresa en relación coas funcións que desenvolven e os obxectivos que procuran dentro do sistema.	▪ CCL ▪ CSIEE
▪ a ▪ d ▪ h ▪ i ▪ l ▪ m ▪ p	▪ B1.5. Contorno da empresa. ▪ B1.6. Responsabilidade social e ambiental da empresa. ▪ B1.7. Funcionamento e creación de valor.	▪ B1.2. Identificar e analizar os trazos principais do contorno en que a empresa desenvolve a súa actividade e explicar, a partir deles, as estratexias e as decisións adoptadas, e as posibles implicacións sociais e ambientais da súa actividade.	▪ EEB1.2.1. Identifica os tipos de empresas e de empresarios/as que actúan no seu contorno, así como a forma de relacionar co seu contorno máis próximo.	▪ CD ▪ CMCCT ▪ CSC ▪ CSIEE
			▪ EEB1.2.2. Analiza a relación entre empresa, sociedade e ambiente, e valora os efectos positivos e negativos das actuacións das empresas nas esferas social e ambiental.	▪ CD ▪ CSC ▪ CSIEE
			▪ EEB1.2.3. Analiza a actividade das empresas como elemento dinamizador de progreso, estimando a súa creación de valor para a sociedade e para a cidadanía.	▪ CSC ▪ CSIEE
	Bloque 2. Desenvolvemento da empresa			

	Economía da Empresa. 2º de bacharelato			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
▪ d ▪ i ▪ l ▪ m	▪ B2.1. Localización e dimensión empresarial. ▪ B2.2. Estratexias de crecemento interno e externo. ▪ B2.3. Pequenas e medianas empresas: estratexias de mercado. ▪ B2.4. Importancia das pequenas e medianas empresas (PME) na economía. ▪ B2.5. Internacionalización, competencia global e tecnoloxía. ▪ B2.6. Empresa multinacional: aspectos positivos e negativos do seu funcionamento.	▪ B2.1. Identificar e analizar as estratexias de crecemento e as decisións tomadas polas empresas, tendo en consideración as características do marco global en que actúan.	▪ EEB2.1.1. Describe e analiza os factores que determinan a localización e a dimensión dunha empresa, e valora a transcendencia futura para a empresa desas decisións.	▪ CCL ▪ CMCCT
			▪ EEB2.1.2. Valora o crecemento da empresa como estratexia competitiva e relaciona as economías de escala coa dimensión óptima da empresa.	▪ CD ▪ CMCCT ▪ CSIEE
			▪ EEB2.1.3. Identifica e explica as estratexias de especialización e diversificación.	▪ CCL ▪ CMCCT ▪ CSIEE
			▪ EEB2.1.4. Analiza as estratexias de crecemento interno e externo a partir de supostos concretos.	▪ CAA ▪ CD ▪ CMCCT
			▪ EEB2.1.5. Examina o papel das pequenas e das medianas empresas no noso país, e valora as súas estratexias e as súas formas de actuar, así como as súas vantaxes e os seus inconvenientes.	▪ CSC ▪ CSIEE
			▪ EEB2.1.6. Describe as características e as estratexias de desenvolvemento da empresa multinacional, e valora a importancia da responsabilidade social e ambiental.	▪ CCL ▪ CSC ▪ CMCCT
			▪ EEB2.1.7. Estuda o impacto da incorporación da innovación e das novas tecnoloxías na estratexia da empresa, e relaciónao coa capacidade para competir de xeito global.	▪ CD ▪ CMCCT ▪ CSC
	Bloque 3. Organización e dirección da empresa			
▪ d ▪ i ▪ l	▪ B3.1. División técnica do traballo e necesidade de organización no mercado actual.	▪ B3.1. Explicar a planificación, a organización e a xestión dos recursos dunha empresa, valorando as posibles modificacións para realizar en	▪ EEB3.1.1. Reflexiona sobre a división técnica do traballo nun contexto global de interdependencia económica para valorar as súas consecuencias sociais.	▪ CMCCT ▪ CSC

	Economía da Empresa. 2º de bacharelato			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
▪ m ▪ p	▪ B3.2. Funcións básicas da dirección. ▪ B3.3. Planificación e toma de decisións estratéxicas. ▪ B3.4. Organización formal e informal da empresa: deseño e análise da súa estrutura. ▪ B3.5. A xestión dos recursos humanos e a súa incidencia na motivación. ▪ B3.6. Os conflitos de intereses e as súas vías de negociación.	función do ámbito en que desenvolve a súa actividade e dos obxectivos formulados.	▪ EEB3.1.2. Describe a estrutura organizativa, o estilo de dirección, as canles de información e de comunicación, o grao de participación na toma de decisións e a organización informal da empresa.	▪ CCL ▪ CMCCT ▪ CSIEE
			▪ EEB3.1.3. Identifica a función de cada área de actividade da empresa (aprovisionamento, produción e comercialización, investimento e financiamento, recursos humanos e administrativa), así como as súas interrelacións.	▪ CD ▪ CMCCT ▪ CSIEE
			▪ EEB3.1.4. Investiga sobre a organización nas empresas do seu ámbito máis próximo e identifica vantaxes e inconvenientes, detecta problemas para solucionar, e describe propostas de mellora.	▪ CAA ▪ CD ▪ CSC ▪ CSIEE
			▪ EEB3.1.5. Aplica os seus coñecementos a unha organización concreta, para detectar problemas e propor melloras.	▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CSIEE
			▪ EEB3.1.6. Valora a importancia dos recursos humanos nunha empresa e analiza diferentes maneiras de abordar a súa xestión e a súa relación coa motivación e a produtividade.	▪ CAA ▪ CSC ▪ CSIEE
	Bloque 4. A función produtiva			
▪ a ▪ i ▪ l ▪ m	▪ B4.1. Produción e proceso produtivo. ▪ B4.2. Función de produción. Produtividade e eficiencia ▪ B4.3. Investigación, desenvolvemento e innovación (I+D+i) como elementos clave para o cambio tecnolóxico e a mellora da competitividade empresarial.	▪ B4.1. Analizar procesos produtivos desde a perspectiva da eficiencia e a produtividade, e recoñecer a importancia da I+D+i.	▪ EEB4.1.1. Realiza cálculos da produtividade de distintos factores e interpreta os resultados obtidos, coñecendo medios e alternativas de mellora da produtividade nunha empresa.	▪ CD ▪ CMCCT
			▪ EEB4.1.2. Analiza e valora a relación entre a produtividade e os salarios dos/das traballadores/as.	▪ CMCCT ▪ CSC
			▪ EEB4.1.3. Reflexiona sobre a importancia para a sociedade e para a empresa da investigación e da innovación tecnolóxica en relación coa competitividade e o crecemento.	▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CSC

	Economía da Empresa. 2º de bacharelato			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
▪ i ▪ l ▪ m	▪ B4.4. Custos: clasificación e cálculo dos custos na empresa. ▪ B4.5. Cálculo e interpretación do limiar de rendibilidade da empresa.	▪ B4.2. Determinar a estrutura de ingresos e custos dunha empresa, calculando o seu beneficio e o seu limiar de rendibilidade, a partir dun suposto formulado.	▪ EEB4.2.1. Distingue os ingresos e os custos dunha empresa, calcula o seu beneficio ou a súa perda xerados ao longo do exercicio económico, aplicando razoamentos matemáticos, e interpreta os resultados.	▪ CD ▪ CMCCT
			▪ EEB4.2.2. Identifica e calcula os tipos de custos, ingresos e beneficios dunha empresa, e represéntaos graficamente.	▪ CD ▪ CMCCT
			▪ EEB4.2.3. Calcula o limiar de vendas (de rendibilidade) necesario para a supervivencia da empresa.	▪ CD ▪ CMCCT
			▪ EEB4.2.4. Analiza os métodos custo beneficio e custo eficacia como instrumentos de medida e avaliación que axudan á toma de decisións.	▪ CMCCT ▪ CSIEE
▪ i ▪ l ▪ m	▪ B4.6. Os inventarios da empresa e os seus custos. Modelos de xestión de inventarios.	▪ B4.3. Describir os conceptos fundamentais do ciclo de inventario e manexar os modelos de xestión.	▪ EEB4.3.1. Identifica os custos que xera o almacén e resolve casos prácticos sobre o ciclo de inventario.	▪ CD ▪ CMCCT
			▪ EEB4.3.2. Valora as existencias en almacén mediante diferentes métodos.	▪ CD ▪ CMCCT
			▪ EEB4.3.3. Valora a relación entre o control de inventarios e a produtividade e a eficiencia nunha empresa.	▪ CMCCT ▪ CSIEE
	Bloque 5. A función comercial da empresa			
▪ d ▪ h ▪ i ▪ l ▪ m	▪ B5.1. Departamento comercial da empresa ▪ B5.2. Concepto e clases de mercado. ▪ B5.3. Técnicas de investigación de mercados. ▪ B5.4. Comportamento do/da consumidor/a e segmentación de mercados. ▪ B5.5. Variables do márketing-mix e elaboración de estratexias.	▪ B5.1. Analizar as características do mercado e explicar, de acordo con elas, as políticas de márketing aplicadas por unha empresa ante diferentes situacións e obxectivos.	▪ EEB5.1.1. Caracteriza un mercado en función de diferentes variables como, por exemplo, o número de competidores e o produto vendido.	▪ CSIEE
			▪ EEB5.1.2. Identifica e adapta a cada caso concreto as estratexias e os enfoques de márketing.	▪ CAA ▪ CD ▪ CMCCT
			▪ EEB5.1.3. Interpreta e valora estratexias de márketing, incorporando nesa valoración consideracións de carácter ético, social e ambiental.	▪ CD ▪ CMCCT ▪ CSC

	Economía da Empresa. 2º de bacharelato			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	▪ B5.6. Estratexias de márketing e ética empresarial. ▪ B5.7. Tecnoloxías da información e das comunicacións e márketing.			▪ CSIEE
			▪ EEB5.1.4. Comprende e explica as fases e as etapas da investigación de mercados.	▪ CCL ▪ CMCCT
			▪ EEB5.1.5. Aplica criterios e estratexias de segmentación de mercados en casos prácticos.	▪ CD ▪ CMCCT
			▪ EEB5.1.6. Analiza e valora as oportunidades de innovación e transformación do márketing que xorden co desenvolvemento das tecnoloxías da información e da comunicación.	▪ CD ▪ CMCCT ▪ CSC
			▪ EEB5.1.7. Describe a organización e o funcionamento do departamento comercial da empresa.	▪ CCL ▪ CMCCT
			▪ EEB5.1.8. Determina as necesidades da clientela en relación coas características dos produtos ou dos servizos ofrecidos pola empresa.	▪ CD ▪ CMCCT ▪ CSC
	Bloque 6. A información na empresa			
▪ d ▪ g ▪ h ▪ i ▪ l ▪ m	▪ B6.1. Obrigas contables da empresa. ▪ B6.2. A composición do patrimonio e a súa valoración. ▪ B6.3. Resultados da empresa. ▪ B6.4. As contas anuais e a imaxe fiel. ▪ B6.5. Elaboración do balance e da conta de perdas e ganancias. ▪ B6.6. Análise e interpretación da información contable.	▪ B6.1. Identificar os datos máis salientables do balance e da conta de perdas e ganancias, explicar o seu significado, diagnosticar a situación a partir da información obtida e propor medidas para a súa mellora.	▪ EEB6.1.1. Recoñece os elementos patrimoniais e a función que teñen asignada.	▪ CMCCT ▪ CSIEE
			▪ EEB6.1.2. Identifica, valora e clasifica os bens, os dereitos e as obrigas da empresa en masas patrimoniais.	▪ CMCCT
			▪ EEB6.1.3. Interpreta a correspondencia entre os investimentos e o seu financiamento.	▪ CAA
			▪ EEB6.1.4. Detecta posibles desaxustes no equilibrio patrimonial, na solvencia e no apancamento da empresa, mediante a utilización de rateos.	▪ CMCCT

	Economía da Empresa. 2º de bacharelato			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			▪ EEB6.1.5. Propón medidas correctoras axeitadas en caso de se detectar desaxustes patrimoniais ou financeiros.	▪ CAA ▪ CSIEE
			▪ EEB6.1.6. Recoñece a importancia do dominio das operacións matemáticas e dos procedementos propios das ciencias sociais como ferramentas que facilitan a solución de problemas empresariais.	▪ CMCCT ▪ CD
			▪ EEB6.1.7. Recoñece a conveniencia do equilibrio económico, patrimonial e financeiro da empresa.	▪ CMCCT ▪ CSIEE
			▪ EEB6.1.8. Valora a importancia da información na toma de decisións.	▪ CAA ▪ CSIEE
			▪ EEB6.1.9. Calcula o resultado do exercicio económico da empresa, empregando os criterios de imputación aplicables.	▪ CD ▪ CMCCT
			▪ EEB61.10. Identifica, interpreta e clasifica os elementos do resultado da empresa.	▪ CD ▪ CMCCT ▪ CSIEE
▪ a ▪ c ▪ d ▪ h ▪ i ▪ l ▪ m	▪ B6.7. Fiscalidade empresarial: principais figuras impositivas e elementos clave do súa estrutura e do seu funcionamento.	▪ B6.2. Recoñecer a importancia do cumprimento das obrigas fiscais e explicar os impostos que afectan as empresas.	▪ EEB6.2.1. Identifica as obrigas fiscais das empresas segundo a súa organización e a actividade que desenvolvan.	▪ CMCCT ▪ CSIEE
			▪ EEB6.2.2. Describe o funcionamento básico dos impostos que recaen sobre as empresas e destaca as principais diferenzas entre eles.	▪ CCL ▪ CMCCT
			▪ EEB6.2.3. Valora a achega que supón para a riqueza nacional a carga impositiva que soportan as empresas.	▪ CSC
	Bloque 7. A función financeira			
▪ d ▪ g ▪ i	▪ B7.1. Estrutura económica e financeira da empresa.	▪ B7.1. Valorar proxectos de investimento, xustificar razoadamente a selección da alternativa máis vantaxosa,	▪ EEB7.1.1. Coñece e enumera os métodos estáticos (prazo de recuperación) e dinámicos (criterio do valor actual neto) para seleccionar e	▪ CD ▪ CSIEE

	Economía da Empresa. 2º de bacharelato			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
▪ l ▪ m	▪ B7.2. Concepto e clases de investimento. ▪ B7.3. Valoración e selección de proxectos de investimento. ▪ B7.4. Fontes de financiamento interno e externo da empresa. Novas formas de financiamento. ▪ B7.5. Ciclos da empresa. ▪ B7.6. Período medio de maduración.	diferenciar as posibles fontes de financiamento nun determinado suposto e razoar a elección máis axeitada.	valorar investimentos.	▪ CMCCT
			▪ EEB7.1.2. Aplica métodos estáticos (prazo de recuperación) e dinámicos (valor actual neto), nun suposto concreto de selección de alternativas de investimento para unha empresa.	▪ CD ▪ CMCCT
			▪ EEB7.1.3. Explica as posibilidades de financiamento das empresas diferenciando o externo e o interno, a curto e a longo prazo, así como o custo de cada un e as implicacións na marcha da empresa.	▪ CCL ▪ CMCCT
			▪ EEB7.1.4. Analiza, nun suposto concreto de financiamento externo, as opcións posibles, os seus custos e as variantes de amortización.	▪ CAA ▪ CD ▪ CMCCT
			▪ EEB7.1.5. Analiza e avalía, a partir dunha necesidade concreta, as posibilidades que teñen as empresas de recorrer ao mercado financeiro.	▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CSIEE
			▪ EEB7.1.6. Valora as fontes externas e internas de financiamento da empresa.	▪ CMCCT ▪ CSIEE
			▪ EEB7.1.7. Analiza e expresa as opcións financeiras que mellor se adaptan a un caso concreto de necesidade financeira.	▪ CAA ▪ CMCCT
			▪ EEB7.1.8. Aplica os coñecementos tecnolóxicos á análise e á resolución de supostos.	▪ CD ▪ CMCCT
			▪ EEB7.1.9. Identifica e describe os ciclos da actividade da empresa e as súas fases.	▪ CCL ▪ CMCCT ▪ CSIEE
			▪ EEB7.1.10. Calcula, para un determinado suposto práctico, os períodos de maduración da empresa,	▪ CMCCT ▪ CAA

	Economía da Empresa. 2º de bacharelato			
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			e distingue as súas fases.	▪ CD

2.3. Temporalización

1º trimestre – Bloque 1, Bloque 2 e Bloque 3
2º trimestre – Bloque 4 e Bloque 5
3º trimestre – Bloque 6 e Bloque 7

Queda aberta a posibilidade de modificar a temporalización, otorgando así flexibilidade á programación, sempre que favorezca o proceso de ensino-aprendizaxe.

2.4. Elementos transversais

Ademais dos elementos transversais prescriptivos sinalados no art. 4 do Decreto 86/2015, teranse en conta en particular:

- Os valores inherentes ao principio de igualdade de trato e non discriminación por calquera condición ou circunstancia.
- A prevención de calquera forma de violencia e resolución pacífica de conflitos en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social.
- Espírito emprendedor a partir de aptitudes como a creatividade, a autonomía, a iniciativa, o traballo en equipo, a confianza nun mesmo e o sentido crítico.

3. AVALIACIÓN

O profesor avaliará as aprendizaxes do alumnado conforme ao descrito no presente capítulo, adaptado á ORDE de 25 de xaneiro de 2022 pola que se actualiza a normativa de avaliación.

A avaliación da aprendizaxe do alumnado será continua, formativa e integradora e levará a cabo tomando como referentes para a comprobación do grao de adquisición das competencias e do logro dos obxectivos da etapa os **criterios de avaliación e**, no seu caso, os **estándares de aprendizaxe**.

Para a avaliación e cualificación das aprendizaxes do alumnado **realizaranse exames e actividades.**

Os exames realizaranse de forma ordinaria para a avaliación sumativa de cada unidade didáctica, bloque ou agrupación destes e consistirán normalmente en probas escritas, aínda

que puidesen revestir forma verbal, telemática ou calquera outra. O peso relativo deste instrumento de avaliación non será nunca inferior ao 50 %.

As actividades cotiás asociadas aos contidos, xa sexan actividades escritas, verbais, telemáticas, tarefas, proxectos, traballos, calquera que sexa a súa forma, realizadas en clase ou en casa, portafolios ou actitudes, poderán cualificarse e ser tidos en conta na avaliación. O peso relativo deste instrumento de avaliación non será nunca superior ao 50 %.

Para a correcta cuantificación numérica dos resultados de aprendizaxe, **os exames e actividades valoraranse cunha escala proporcional normalmente de 0 a 10 puntos**, debendo alcanzarse polo menos a metade dos puntos para obter unha valoración positiva. Das puntuacións obtidas polo alumnado deixarase constancia no libro do profesor.

A cualificación final ordinaria e de cada unha das tres sesións de avaliación parciais obterase como **media aritmética ou ponderada das puntuacións dos exames e actividades** realizados, expresada cunha escala proporcional de 0 a 10 puntos, **debendo alcanzarse polo menos 5 puntos** para obter unha cualificación positiva.

As cualificacións poderán ser axustadas como máximo en máis menos un punto, en especial para **axustar as medias a números enteiros.**

A promoción do alumnado requirirá un grao mínimo de consecución do 50 % de cada estándar de aprendizaxe ou criterio de avaliación relativos a cada unha das tres sesións de avaliación parcial, bloques curriculares e unidades didácticas. Só excepcionalmente poderán compensarse os uns cos outros **cando as puntuacións medias superasen os 5 puntos.**

A recuperación dous alumnos con materia ou algunha avaliación suspensa realizarase ó final ou ou longo do curso mediante a realización de exames ou actividades, cuxa cualificación non substituirá como norma xeral á cualificación final calculada como puntuación media da totalidade de exames e actividades, que pasará a ser de 5 puntos, como norma xeral, en caso de valoración positiva do proceso de recuperación.

A avaliación extraordinaria supoñerá ó menos a superación dun exame e cualificarase como norma xeral con 5 puntos en caso de valoración positiva.

4. METODOLOXÍA, MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS E ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

4.1. Metodoloxía

Os principios metodolóxicos veñen recollidos no art. 27 do Decreto 86/2015. En particular, a metodoloxía, que dependerá dos contidos abordados e dos obxectivos perseguidos, implicará o desenrolo de actividades encaminadas a que o alumno aprenda por sí mesmo e utilice os métodos de investigación adecuados: lectura, escritura, explicacións verbais e elaboración de esquemas e mapas conceptuais; elaboración de proxectos ou traballos; realización de problemas; análises de datos, uso da matemática básica e gráficas; uso de distintas fontes de información; etc.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Os materiais e recursos didácticos utilizados durante o curso así como o libro de texto recomendado comunicaránselle verbalmente ó alumno.

4.3. Atención á diversidade

A atención á diversidade está implícita nos principios metodolóxicos e concretada no *Plan Xeral de Atención a Diversidade* do IES do Castro, sen que neste momento se concretasen mediadas ou actuacións específicas.

5. OUTROS

No momento de redactarse esta programación non se prevén actividades complementarias ou extraescolares nin mecanismos de revisión, avaliación e de modificación da programación, que está diseñada de forma aberta e flexible para adaptarse ás distintas continxencias.

FUNDAMENTOS DE ADMINISTRACIÓN E XESTIÓN - 2º Bach.

Programación didáctica 2022-2023

1. INTRODUCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

A administración é un proceso consistente nas actividades de planeamento, organización, execución e control, desempeñadas para determinar e alcanzar os obxectivos sinalados co uso de recursos produtivos. Como ciencia trata de planificar e organizar as relacións entre as funcións, os niveis e as actividades, coa finalidade de lograr a máxima eficiencia dentro dos plan e os obxectivos sinalados pola empresa. Por xestión entendemos a realización de dilixencias enfocadas á obtención dalgún beneficio, empregando os recursos activos da empresa para o logro dos obxectivos. Trátase, xa que logo, de estimular entre o alumnado as destrezas e as habilidades que permitan pór en marcha e manter un proxecto empresarial a través do estudo das variables que determinan a súa viabilidade.

Constitúe obxecto de estudo desta materia o conxunto de áreas e funcións nas que se divide a actividade da empresa, tanto no nivel de planificacióne definición de obxectivos como no nivel de xestión diaria dos recursos e as actividades da empresa que permitan alcanzar o obxectivo de consolidación dun proxecto empresarial, todo isto enmarcado dentro da idea de fomentar o espírito emprendedor na educación secundaria.

Préstase especial atención ao desenvolvemento da creatividade e o espírito de innovación para resolver situacións en diferentes ámbitos, así como a relevancia de valorar e percibir o erro de xeito positivo. Incentívase a elaboración de reflexións persoais e a toma de decisións fundamentadas, con independencia do resultado final, promóvese o traballo en equipo, mantendo unha comunicación fluída entre as persoas autoras do proxecto compartido, e dáselle un especial impulso á utilización de ferramentas informáticas e audiovisuais que axuden á difusión efectiva do proxecto.

Serán desenvolvidas as capacidades e as habilidades propias da competencia clave de sentido da iniciativa e o espírito emprendedor, ademais de outras vinculadas coa comunicación lingüística, a competencia matemática e as competencias básicas en ciencia e tecnoloxía, a competencia dixital, as competencias sociais e cívicas, e a de aprender a aprender.

A materia estrutúrase en nove bloques: "Innovación empresarial. A idea de negocio: o proxecto de empresa", "A organización interna da empresa. Forma xurídica e recursos", "Documentación e trámites para a posta en marcha da empresa", "O plan de aprovisionamento", "Xestión comercial e márketing na empresa", "Xestión dos recursos humanos", "Xestión da contabilidade da empresa. Investimento e xestión financeira", "Viabilidade da empresa" e "Presentación da idea de negocio".

2. ELEMENTOS CURRICULARES BÁSICOS

2.1. Obxectivos

Os obxectivos do bacharelato veñen recollidos no artigo 26 do Decreto 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia:

> O bacharelato contribuirá a desenvolver no alumnado as capacidades que lle permitan:
>
> a) Exercer a cidadanía democrática, desde unha perspectiva global, e adquirir unha conciencia cívica responsable, inspirada polos valores da Constitución española e do Estatuto de autonomía de Galicia, así como polos dereitos humanos, que fomente a

corresponsabilidade na construcción dunha sociedade xusta e equitativa e favoreza a sustentabilidade.
b) Consolidar unha madureza persoal e social que lle permita actuar de forma responsable e autónoma e desenvolver o seu espírito crítico. Ser quen de prever e resolver pacíficamente os conflitos persoais, familiares e sociais.
c) Fomentar a igualdade efectiva de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, analizar e valorar criticamente as desigualdades e discriminacións existentes e, en particular, a violencia contra a muller, e impulsar a igualdade real e a non discriminación das persoas por calquera condición ou circunstancia persoal ou social, con atención especial ás persoas con discapacidade.
d) Afianzar os hábitos de lectura, estudo e disciplina, como condicións necesarias para o eficaz aproveitamento da aprendizaxe e como medio de desenvolvemento persoal.
e) Dominar, tanto na súa expresión oral como na escrita, a lingua galega e a lingua castelá.
f) Expresarse con fluidez e corrección nunha ou máis linguas estranxeiras.
g) Utilizar con solvencia e responsabilidade as tecnoloxías da información e da comunicación.
h) Coñecer e valorar criticamente as realidades do mundo contemporáneo, os seus antecedentes históricos e os principais factores da súa evolución. Participar de xeito solidario no desenvolvemento e na mellora do seu contorno social.
i) Acceder aos coñecementos científicos e tecnolóxicos fundamentais, e dominar as habilidades básicas propias da modalidade elixida.
l) Comprender os elementos e os procedementos fundamentais da investigación e dos métodos científicos. Coñecer e valorar de forma crítica a contribución da ciencia e da tecnoloxía ao cambio das condicións de vida, así como afianzar a sensibilidade e o respecto cara ao medio ambiente e a ordenación sustentable do territorio, con especial referencia ao territorio galego.
m) Afianzar o espírito emprendedor con actitudes de creatividade, flexibilidade, iniciativa, traballo en equipo, confianza nun mesmo e sentido crítico.
n) Desenvolver a sensibilidade artística e literaria, así como o criterio estético, como fontes de formación e enriquecemento cultural.
ñ) Utilizar a educación física e o deporte para favorecer o desenvolvemento persoal e social, e impulsar condutas e hábitos saudables.
o) Afianzar actitudes de respecto e prevención no ámbito da seguridade viaria.
p) Valorar, respectar e afianzar o patrimonio material e inmaterial de Galicia, e contribuír á súa conservación e mellora no contexto dun mundo globalizado.

2.2. Elementos curriculares básicos

Nos anexos do mesmo decreto aparecen recollidas as ligazóns entre os elementos curriculares:

	Fundamentos de Administración e Xestión. 2º de bacharelato			
Obxectivos		Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	Bloque 1. Innovación empresarial. A idea de negocio: o proxecto de empresa			
▪ g ▪ h ▪ m	▪ B1.1. Innovación, desenvolvemento económico e creación de empresas. ▪ B1.2. Idea de negocio.	▪ B1.1. Relacionar os factores da innovación empresarial coa actividade de creación de empresas.	▪ FAXB1.1.1. Identifica os aspectos da innovación empresarial e explica a súa relevancia no desenvolvemento económico e na creación de emprego.	▪ CSC ▪ CSIEE
			▪ FAXB1.1.2. Recoñece experiencias de innovación empresarial e analiza os elementos de risco que levan aparelladas.	▪ CSIEE ▪ CAA

	Fundamentos de Administración e Xestión. 2º de bacharelato			
Obxectivos		Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
			▪ FAXB1.1.3. Valora a importancia da tecnoloxía e de internet como factores clave de innovación e relaciona a innovación coa internacionalización da empresa.	▪ CD ▪ CSIEE
▪ i ▪ l ▪ m	▪ B1.3. Relación da empresa co contorno. Análise do sector.	▪ B1.2. Analizar a información económica do sector de actividade empresarial no que se situará a empresa.	▪ FAXB1.2.1. Analiza o sector empresarial onde se desenvolve a idea de negocio.	▪ CMCCT ▪ CSIEE
			▪ FAXB1.2.2. Realiza unha análise do mercado e da competencia para a idea de negocio seleccionada.	▪ CSIEE ▪ CAA ▪ CD
▪ b ▪ i ▪ l ▪ m	▪ B1.4. Emprendedor e idea de negocio.	▪ B1.3. Seleccionar unha idea de negocio, e valorar e argumentar tecnicamente a elección.	▪ FAXB1.3.1. Explica desde diferentes perspectivas a figura do/da emprendedor/a de negocios.	▪ CCL ▪ CSIEE ▪ CSC
			▪ FAXB1.3.2. Avalía as repercusións que supón elixir unha idea de negocio.	▪ CSIEE ▪ CSC ▪ CAA
			▪ FAXB1.3.3. Analiza as vantaxes e os inconvenientes de propostas de ideas de negocio realizables.	▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CMCCT
			▪ FAXB1.3.4. Expón os seus puntos de vista, mantén unha actitude proactiva e desenvolve iniciativa emprendedora.	▪ CSIEE ▪ CCL
			▪ FAXB1.3.5. Traballa en equipo mantendo unha comunicación fluída cos seus compañeiros e coas súas compañeiras para o desenvolvemento do proxecto de empresa.	▪ CCL ▪ CSIEE
	Bloque 2. A organización interna da empresa. Forma xurídica e recursos			
▪ a ▪ g ▪ b ▪ i ▪ l ▪ m	▪ B2.1. Planificación empresarial e obxectivos. Organización interna. Responsabilidade social da empresa. ▪ B2.2. Forma xurídica da empresa. ▪ B2.3. Dimensión e	▪ B2.1. Analizar a organización interna da empresa, a forma xurídica, a localización e os recursos necesarios, e valorar as alternativas dispoñibles e os obxectivos marcados co proxecto.	▪ FAXB2.1.1. Recoñece os obxectivos e os fins da empresa, e relaciónaos coa súa organización.	▪ CSIEE ▪ CMCCT
			▪ FAXB2.1.2. Reflexiona sobre o papel da responsabilidade social corporativa, e valora a existencia dunha ética dos negocios.	▪ CSC ▪ CSIEE

	Fundamentos de Administración e Xestión. 2º de bacharelato			
Obxectivos		Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	localización		▪ FAXB2.1.3. Proporciona argumentos que xustifican a elección da forma xurídica e da localización da empresa.	▪ CCL ▪ CSC ▪ CMCCT
			▪ FAXB2.1.4. Interpreta a información que proporciona o organigrama dunha empresa e a importancia da descrición de tarefas e funcións para cada posto de traballo.	▪ CSIEE ▪ CMCCT ▪ CD
			▪ FAXB2.1.5. Realiza unha previsión dos recursos necesarios para o desenvolvemento do proxecto de empresa.	▪ CSIEE ▪ CAA
	Bloque 3. Documentación e trámites para a posta en marcha da empresa			
▪ a ▪ b ▪ i ▪ l ▪ m	▪ B3.1. Trámites para a creación e posta en marcha dunha empresa.	▪ B3.1. Analizar os trámites legais e as actuacións necesarias para crear a empresa.	▪ FAXB3.1.1. Identifica os diferentes trámites legais necesarios para a posta en marcha dun negocio e recoñece os organismos ante os cales han de presentarse os trámites.	▪ CSC ▪ CMCCT ▪ CD ▪ CSIEE
▪ a ▪ b ▪ i ▪ l ▪ m ▪ p	▪ B3.1. Trámites para a creación e posta en marcha dunha empresa.	▪ B3.2. Xestionar a documentación necesaria para a posta en marcha dunha empresa.	▪ FAXB3.2.1. Interpreta e sabe realizar os trámites fiscais, laborais, de Seguridade Social e outros para a posta en marcha.	▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CD
			▪ FAXB3.2.2. Valora a necesidade do cumprimento dos prazos legais para efectuar os trámites de creación dun negocio.	▪ CSC
	Bloque 4. O plan de aprovisionamento			
▪ b ▪ e ▪ g ▪ i ▪ l ▪ m	▪ B4.1. Plan de aprovisionamento. ▪ B4.2. Xestión de inventarios.	▪ B4.1. Establecer os obxectivos e as necesidades de aprovisionamento.	▪ FAXB4.1.1. Deseña un plan de aprovisionamento da empresa.	▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CD
			▪ FAXB4.1.2. Aplica métodos de valoración de existencias.	▪ CMCCT ▪ CD
▪ b ▪ e ▪ g	▪ B4.3. Selección de provedores.	▪ B4.2. Realizar procesos de selección de provedores analizando as condicións técnicas.	▪ FAXB4.2.1. Identifica os tipos de documentos utilizados para o intercambio de información con provedores.	▪ CCL ▪ CMCCT ▪ CD

	Fundamentos de Administración e Xestión. 2º de bacharelato			
Obxectivos		Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
▪ i ▪ l ▪ m			▪ FAXB4.2.2. Utiliza diferentes fontes para a procura de provedores en liña e offline.	▪ CD ▪ CMCCT
			▪ FAXB4.2.3. Relaciona e compara as ofertas de provedores, utilizando diversos criterios de selección, e explica as vantaxes e os inconvenientes de cada unha.	▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CD
▪ b ▪ e ▪ g ▪ i ▪ l ▪ m	▪ B4.4. Xestión de compras.	▪ B4.3. Planificar a xestión das relacións con provedores, aplicando técnicas de negociación e comunicación.	▪ FAXB4.3.1. Identifica e aplica técnicas de negociación e comunicación.	▪ CCL ▪ CSIEE
			▪ FAXB4.3.2. Recoñece as etapas nun proceso de negociación de condicións de aprovisionamento.	▪ CAA ▪ CSIEE ▪ CMCCT
	Bloque 5. Xestión comercial e márketing na empresa			
▪ b ▪ e ▪ g ▪ h ▪ i ▪ l ▪ m	▪ B5.1. Xestión comercial na empresa. Plan de márketing. Márketing-mix. ▪ B5.2. Análise do mercado e do comportamento do/da consumidor/a. Atención á clientela.	▪ B5.1. Desenvolver a comercialización dos produtos ou servizos da empresa e o plan de márketing.	▪ FAXB5.1.1. Analiza o proceso de comercialización dos produtos ou servizos da empresa.	▪ CSIEE ▪ CMCCT
			▪ FAXB5.1.2. Explica as características da clientela potencial da empresa e identifica o comportamento dos competidores desta.	▪ CCL ▪ CMCCT
			▪ FAXB5.1.3. Aplica procesos de comunicación e habilidades sociais en situacións de atención á clientela e operacións comerciais.	▪ CCL ▪ CSC ▪ CMCCT ▪ CD
			▪ FAXB5.1.4. Realiza unha previsión de vendas a curto e a medio prazo, manexando a folla de cálculo.	▪ CD ▪ CMCCT
▪ g ▪ h ▪ i ▪ l ▪ m	▪ B5.3. Produto e prezo	▪ B5.2. Fixar os prezos de comercialización dos produtos ou os servizos, e comparalos cos da competencia.	▪ FAXB5.2.1. Reflexiona sobre as estratexias de prezos tendo en conta as características do produto ou do servizo, e argumenta sobre a decisión do establecemento do prezo de venda.	▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CSIEE

	Fundamentos de Administración e Xestión. 2º de bacharelato			
Obxectivos		Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
▪ a ▪ e ▪ g ▪ h ▪ i ▪ l ▪ m ▪ p	▪ B5.4. Publicidade e promoción. ▪ B5.5. Distribución dos produtos e dos servizos da empresa.	▪ B5.3. Analizar as políticas de márketing aplicadas á xestión comercial.	▪ FAXB5.3.1. Elabora un plan de medios onde se describan as accións de promoción e publicidade para atraer a clientela potencial, facendo especial fincapé nas aplicadas en internet e dispositivos móbiles.	▪ CCL ▪ CCEC ▪ CMCCT ▪ CD
			▪ FAXB5.3.2. Valora e explica as canles de distribución e venda que pode utilizar a empresa.	▪ CSIEE ▪ CCL ▪ CMCCT
	Bloque 6. Xestión dos recursos humanos			
▪ c ▪ e ▪ g ▪ h ▪ i ▪ l ▪ m	▪ B6.1. Planificación dos recursos humanos. ▪ B6.2. Recrutamento e selección de persoal.	▪ B6.1. Planificar a xestión dos recursos humanos.	▪ FAXB6.1.1. Avalía as necesidades da empresa, e analiza e describe os postos de traballo.	▪ CSIEE ▪ CMCCT ▪ CD
			▪ FAXB6.1.2. Identifica as fontes de recrutamento, así como as fases do proceso de selección de persoal.	▪ CSIEE ▪ CMCCT
▪ a ▪ c ▪ e ▪ g ▪ h ▪ i ▪ l ▪ m	▪ B6.3. Xestión laboral, contratación, Seguridade Social e nóminas.	▪ B6.2. Xestionar a documentación que xera o proceso de selección e contratación de persoal, aplicando as normas vixentes.	▪ FAXB6.2.1. Analiza e aplica para a empresa as formalidades e as modalidades documentais de contratación.	▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CD
			▪ FAXB6.2.2. Identifica as subvencións e os incentivos á contratación.	▪ CMCCT ▪ CD
			▪ FAXB6.2.3. Recoñece as obrigas administrativas do/da empresario/a ante a Seguridade Social.	▪ CSC ▪ CSIEE
			▪ FAXB6.2.4. Analiza os documentos do proceso de retribución e cotización do persoal e de xustificación do pagamento.	▪ CMCCT ▪ CD
	Bloque 7. Xestión da contabilidade da empresa			
▪ g ▪ i ▪ l ▪ m	▪ B7.1. Fundamentos de contabilidade financeira. ▪ B7.2. Plan Xeral de Contabilidade.	▪ B7.1. Contabilizar os feitos contables derivados das operacións da empresa, cumprindo os criterios establecidos no Plan Xeral de	▪ FAXB7.1.1. Opera cos elementos patrimoniais da empresa, valora a metodoloxía contable e explica o papel dos libros contables.	▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CD

	Fundamentos de Administración e Xestión. 2º de bacharelato			
Obxectivos		Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
	▪ B7.3. Ciclo contable. ▪ B7.4. Fiscalidade da empresa: liquidación e rexistro contable.	Contabilidade (PXC).	▪ FAXB7.1.2. Analiza e representa os principais feitos contables da empresa.	▪ CSIEE ▪ CD ▪ CMCCT
			▪ FAXB7.1.3. Identifica o concepto de amortización e procede ao seu rexistro contable.	▪ CMCCT ▪ CD
			▪ FAXB7.1.4. Analiza e asigna os gastos e os ingresos ao exercicio económico ao que correspondan, con independencia das súas datas de pagamento ou cobramento.	▪ CMCCT ▪ CD ▪ CSIEE
			▪ FAXB7.1.5. Distingue as fases do ciclo contable, analiza o proceso contable de pechamento de exercicio e determina o resultado económico obtido pola empresa.	▪ CMCCT ▪ CD
			▪ FAXB7.1.6. Analiza as obrigas contables e fiscais, e a documentación correspondente á declaración-liquidación dos impostos.	▪ CSC ▪ CMCCT ▪ CD
			▪ FAXB7.1.7. Manexa a nivel básico unha aplicación informática de contabilidade, onde realiza todas as operacións necesarias e presenta o proceso contable correspondente a un ciclo económico.	▪ CD ▪ CMCCT
	Bloque 8. Investimento e xestión financeira. Viabilidade da empresa			
▪ g ▪ i ▪ l ▪ m	▪ B8.1. Estrutura económica e financeira da empresa. Equilibrio patrimonial. ▪ B8.2. Planificación financeira da empresa. Novas formas de financiamento.	▪ B8.1. Determinar o investimento necesario e as necesidades financeiras para a empresa, identificando as alternativas de financiamento posibles.	▪ FAXB8.1.1. Elabora un plan de investimentos da empresa, que inclúa o activo non corrente e o corrente.	▪ CSIEE ▪ CAA ▪ CMCCT
			▪ FAXB8.1.2. Analiza e selecciona as fontes de financiamento da empresa.	▪ CMCCT ▪ CD
			▪ FAXB8.1.3. Recoñece as necesidades de financiamento da empresa.	▪ CSIEE
▪ a ▪ g	▪ B8.3. Métodos de selección e valoración de investimentos.	▪ B8.2. Avaliar a viabilidade da empresa, de acordo con diferentes tipos de análise.	▪ FAXB8.2.1. Determina e explica a viabilidade da empresa, tanto a nivel económico e financeiro como a	▪ CSIEE ▪ CSC

	Fundamentos de Administración e Xestión. 2º de bacharelato			
Obxectivos		Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
▪ h ▪ i ▪ l ▪ m	▪ B8.4. Análise da viabilidade da empresa. ▪ B8.5. Solvencia e liquidez na empresa. Previsións de tesouraría.		nivel comercial e ambiental.	▪ CCL
			▪ FAXB8.2.2. Aplica métodos de selección de investimentos e analiza os investimentos necesarios para a posta en marcha.	▪ CSIEE ▪ CMCCT ▪ CD
			▪ FAXB8.2.3. Elabora estados de previsión de tesouraría e explica alternativas para a resolución de problemas puntuais de tesouraría.	▪ CMCCT ▪ CD
▪ a ▪ b ▪ g ▪ h ▪ i ▪ l ▪ m ▪ p	▪ B8.6. Custo e selección de fontes financeiras. Axudas á creación de empresas en Galicia. ▪ B8.7. Morosidade empresarial.	▪ B8.3. Analizar e verificar o acceso ás fontes de financiamento para a posta en marcha do negocio.	▪ FAXB8.3.1. Valora as fontes de financiamento, así como o custo do financiamento e as axudas financeiras e subvencións.	▪ CAA ▪ CMCCT ▪ CD
			▪ FAXB8.3.2. Comprende o papel dos intermediarios financeiros na actividade cotiá das empresas e na sociedade actual. ▪ FAXB8.3.3. Distingue o papel dos intermediarios financeiros na actividade cotiá das empresas e na sociedade actual.	▪ CSC ▪ CMCCT ▪ CD
			▪ FAXB8.3.4. Valora a importancia, no mundo empresarial, de responder en prazo aos compromisos de pagamento adquiridos.	▪ CSC ▪ CSIEE
	Bloque 9. Presentación da idea de negocio			
▪ b ▪ e ▪ g ▪ i ▪ l ▪ m	▪ B9.1. Plan de negocio. Técnicas de presentación e edición do plan de negocio.	▪ B9.1. Expor e comunicar publicamente o proxecto de empresa.	▪ FAXB9.1.1. Utiliza habilidades comunicativas e técnicas para atraer a atención na exposición pública do proxecto de empresa.	▪ CCL ▪ CD ▪ CSIEE
▪ b ▪ d ▪ e ▪ g ▪ i	▪ B9.2. Ferramentas audiovisuais para a presentación de proxectos.	▪ B9.2. Utilizar ferramentas informáticas que apoian a comunicación e a presentación do proxecto.	▪ FAXB9.2.1. Manexa ferramentas informáticas e audiovisuais atractivas que axudan a unha difusión efectiva do proxecto.	▪ CD ▪ CCL ▪ CMCCT

	Fundamentos de Administración e Xestión. 2º de bacharelato			
Obxectivos		Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Competencias clave
▪ l ▪ m				

5.1. Temporalización

1º trimestre – Bloque 1, Bloque 2 e Bloque 3
2ª trimestre – Bloque 4, Bloque 5 e Bloque 6
3ª trimestre – Bloque 7, Bloque 8 e Bloque 9

Queda aberta a posibilidade de modificar a temporalización, otorgando así flexibilidade á programación, sempre que favorezca o proceso de ensino-aprendizaxe.

5.2. Elementos transversais

Ademais dos elementos transversais prescriptivos sinalados no art. 4 do Decreto 86/2015, teranse en conta en particular:

- Os valores inherentes ao principio de igualdade de trato e non discriminación por calquera condición ou circunstancia.
- A prevención de calquera forma de violencia e resolución pacífica de conflitos en todos os ámbitos da vida persoal, familiar e social.
- Espírito emprendedor a partir de aptitudes como a creatividade, a autonomía, a iniciativa, o traballo en equipo, a confianza nun mesmo e o sentido crítico.

6. AVALIACIÓN

O profesor avaliará as aprendizaxes do alumnado conforme ao descrito no presente capítulo, adaptado á ORDE de 25 de xaneiro de 2022 pola que se actualiza a normativa de avaliación.

A avaliación da aprendizaxe do alumnado será continua, formativa e integradora e levará a cabo tomando como referentes para a comprobación do grao de adquisición das competencias e do logro dos obxectivos da etapa os **criterios de avaliación e**, no seu caso, os **estándares de aprendizaxe**.

Para a avaliación e cualificación das aprendizaxes do alumnado **realizaranse actividades.**

As actividades avaliables asociadas aos contidos poderán ser actividades escritas, verbais, telemáticas, tarefas, proxectos, traballos, calquera que sexa a súa forma, realizadas en clase ou en casa, portafolios, etc.

Para a correcta cuantificación numérica dos resultados de aprendizaxe, **as actividades valoraranse cunha escala proporcional normalmente de 0 a 10 puntos**, debendo alcanzarse polo menos a metade dos puntos para obter unha valoración positiva. Das puntuacións obtidas polo alumnado deixarase constancia no libro do profesor.

A cualificación final ordinaria e de cada unha das tres sesións de avaliación parciais obterase como **media aritmética ou ponderada das puntuacións das actividades** realizadas, expresada cunha escala proporcional de 0 a 10 puntos, **debendo alcanzarse polo menos 5 puntos** para obter unha cualificación positiva.

As cualificacións poderán ser axustadas como máximo en máis menos un punto, en especial para **axustar as medias a números enteiros.**

A promoción do alumnado requirirá un grao mínimo de consecución do 50 % de cada estándar de aprendizaxe ou criterio de avaliación relativos a cada unha das tres sesións de avaliación parcial, bloques curriculares e unidades didácticas. Só excepcionalmente poderán compensarse os uns cos outros **cando as puntuacións medias superasen os 5 puntos.**

A recuperación dous alumnos con materia ou algunha avaliación suspensa realizarase ó final ou ou longo do curso mediante a realización de exames ou actividades, cuxa cualificación non substituirá como norma xeral á cualificación final calculada como puntuación media da totalidade de exames e actividades, que pasará a ser de 5 puntos, como norma xeral, en caso de valoración positiva do proceso de recuperación.

A avaliación extraordinaria supoñerá ó menos a superación dun exame e cualificarase como norma xeral con 5 puntos en caso de valoración positiva.

7. METODOLOXÍA, MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS E ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

7.1. Metodoloxía

Os principios metodolóxicos veñen recollidos no art. 27 do Decreto 86/2015. En particular, a metodoloxía, que dependerá dos contidos abordados e dos obxectivos perseguidos, implicará o desenrolo de actividades encaminadas a que o alumno aprenda por sí mesmo e utilice os métodos de investigación adecuados: lectura, escritura, explicacións verbais e elaboración de esquemas e mapas conceptuais; elaboración de proxectos ou traballos; realización de problemas; análises de datos, uso da matemática básica e gráficas; uso de distintas fontes de información; etc.

7.2. Materiais e recursos didácticos

Os materiais e recursos didácticos utilizados durante o curso así como o libro de texto recomendado comunicaránselle verbalmente ó alumno.

7.3. Atención á diversidade

A atención á diversidade está implícita nos principios metodolóxicos e concretada no *Plan Xeral de Atención a Diversidade* do IES do Castro, sen que neste momento se concretasen mediadas ou actuacións específicas.

8. OUTROS

No momento de redactarse esta programación non se prevén actividades complementarias ou extraescolares nin mecanismos de revisión, avaliación e de modificación da programación, que está diseñada de forma aberta e flexible para adaptarse ás distintas continxencias.